SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1797

2017 m. gegužės 23 d.

dėl pagalbos schemų SA.42393 (2016/C) (ex 2015/N), kurią Vokietija taikė tam tikriems galutiniams vartotojams (sumažintas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis), ir SA.47887 (2017/N), kurią Vokietija ketina taikyti siekdama į paramos kogeneracijai schemą įtraukti uždaruosiuose tinkluose naudojamus kogeneracijos įrenginius

(pranešta dokumentu Nr. C(2017) 3400)

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

pranešusi suinteresuotosioms šalims, kad jos gali pateikti pastabas ([1]), ir atsižvelgdama į tas pastabas,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

(1) 2015 m. rugpjūčio 28 d. Vokietijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie Kogeneracijos reformos įstatymo projektą (pagal pranešimą – *Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz*, toliau – KWKG 2016), o vėliau, 2015 m. gruodžio 21 d., šis įstatymas priimtas. KWKG 2016 įsigaliojo vietoj 2002 m. kovo 19 d. Kogeneracijos įstatymo (toliau – KWKG 2002).

(2) 2016 m. spalio 24 d. raštu (toliau – sprendimas pradėti procedūrą) Komisija informavo Vokietijos valdžios institucijas, kad patvirtino pagal KWKG 2016, apie kurį pranešta, teikiamą paramą kogeneracijos įrenginiams, kaupimo įrenginiams ir centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklams, tačiau nusprendė pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimo tam tikriems galutiniams vartotojams pagal KWKG 2016, apie kurį pranešta.

(3) Sprendimas pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ([2]). Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas dėl pagalbos priemonių.

(4) Komisija gavo suinteresuotųjų šalių pastabas. Komisija pastabas persiuntė Vokietijos valdžios institucijoms suteikdama galimybę į jas atsakyti; atsakymas gautas 2017 m. sausio 13 d. tos pačios dienos raštu.

(5) Vokietijos valdžios institucijos savo pastabas dėl sprendimo pradėti procedūrą pateikė 2016 m. lapkričio 10 d. Atsakydamos į 2017 m. vasario 6 d., kovo 29 d. ir balandžio 28 d. prašymus suteikti informacijos jos pateikė papildomą informaciją 2017 m. vasario 10 d., kovo 31 d. ir gegužės 2 d.

(6) Vokietijos valdžios institucijos taip pat informavo Komisiją, kad nuostatos, kuriomis reglamentuojamas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis ir jo sumažinimas tam tikriems galutiniams vartotojams, nagrinėtas per oficialią tyrimo procedūrą, iš dalies pakeistos 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu dėl nuostatų dėl elektros gamybos kogeneracijos ir autogeneracijos būdu pakeitimo (*Gesetz zur Änderung der Bestimmungen zur Stromerzeugung aus Kraft-Wärme-Kopplung und zur Eigenerzeugung*, toliau – 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymas).

([1]) OL C 406, 2016 11 4, p. 21.

([2]) 2016 m. spalio 24 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.42393 (2016/C) (ex 2015/N). Vokietija. Kogeneracijos rėmimo reforma Vokietijoje. Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį (OL C 406, 2016 11 4, p. 21).

(7) 2017 m. kovo 29 d. Vokietijos valdžios institucijos pranešė Komisijai apie planuojamą paramos kogeneracijos įrenginiams, kurią Komisija patvirtino 2016 m. spalio 24 d., pakeitimą. Pranešimas apie pakeitimą užregistruotas Nr. SA.47887 (2017/N). 2017 m. balandžio 3 d. Vokietijos valdžios institucijos pateikė papildomą informaciją. Pirminis šio pakeitimo įvertinimas pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį ir Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 ([3]) 4 straipsnį įtrauktas į šį sprendimą (7 skirsnis).

(8) 2017 m. balandžio 25 d. pagal abi procedūras Vokietijos valdžios institucijos informavo Komisiją išimties tvarka sutinkančios, kad sprendimai abiejose bylose – SA.42393 ir SA.47887 – būtų priimti ir apie juos būtų pranešta anglų kalba.

2. IŠSAMUS PAGALBOS PRIEMONĖS (SUMAŽINTI PAPILDOMI KOGENERACINIŲ JĖGAINIŲ MOKESČIAI), DĖL KURIOS PRADĖTA OFICIALI TYRIMO PROCEDŪRA, APIBŪDINIMAS

2.1. Bendra informacija apie KWKG 2016. Tikslai ir aplinkybės

(9) KWKG 2016 (įstatymo, apie kurį pranešta, su pakeitimais) tikslas yra padidinti Vokietijos energijos gamybos efektyvumą: iki 2020 m. padidinti grynąjį kogeneracijos įrenginiuose pagaminamos elektros energijos kiekį iki 110 TWh per metus, o iki 2025 m. – iki 120 TWh per metus. Šiuo metu per metus pagaminama 96 TWh. Vokietijos valdžios institucijos tikisi, kad toks padidinimas padės iki 2020 m. elektros energijos sektoriuje sumažinti išmetamą CO_2 kiekį dar 4 mln. tonų, nes Vokietijoje elektros energijos gamyba kogeneracijos įrenginiuose pakeičia atskirą šilumos ir elektros energijos gamybą anglimis kūrenamose jėgainėse. Tai viena iš įvairių patvirtintų energetikos pertvarkos (vok. *Energiewende*) priemonių.

(10) Pagal KWKG 2016 pagalba teikiama naujiems, modernizuotiems ir rekonstruotiems didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiams ([4]). Be to, siekdama centralizuoto šildymo sektoriuje išlaikyti dabartinį esamų įrenginių gamybos lygį (15 TWh per metus) ir, galbūt, vėl pasiekti ankstesnį 20–22 TWh per metus gamybos lygį, Vokietija iki 2019 m. teikia paramą esamiems dujomis kūrenamiems centralizuoto šildymo sektoriaus kogeneracijos įrenginiams. Pagal KWKG 2016 taip pat remiami nauji arba rekonstruoti šilumos ir (arba) vėsumos kaupimo įrenginiai, nes dėl jų padidėja kogeneracijos įrenginių lankstumas, tad tai irgi gali padėti dar labiau sumažinti elektros energijos sektoriuje išmetamą CO_2 kiekį. Galiausiai pažymėtina, kad pagalbą galima teikti šildymo ir (arba) vėsinimo tinklų statybai arba plėtrai, nes centralizuotam šildymui naudojant kogeneracijos įrenginius padidėja sistemos energijos vartojimo efektyvumas. Visas šias pagalbos priemones Komisija patvirtino sprendime pradėti procedūrą ([5]).

(11) KWKG 2016, apie kurį pranešta, įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d. Juo nesustabdytas nuostatų dėl papildomo mokesčio ir jo sumažinimo įsigaliojimas. 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu iš dalies pakeistos nuostatos, kuriomis reglamentuojamas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis ir jo sumažinimas tam tikriems galutiniams vartotojams (toliau – KWKG 2016 su pakeitimais), įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d.

(12) KWKG 2002, kurį pakeitė KWKG 2016, jau siekta klimato, aplinkos apsaugos ir energijos vartojimo efektyvumo tikslų. Jame jau buvo numatytas priemokos mokėjimas kogeneracijos įrenginių operatoriams siekiant iki 2005 m. išmetamą CO_2 kiekį sumažinti 10 mln., o iki 2010 m. – bent 20 mln. tonų (palyginti su 1998 m.). Priemoka buvo nustatyta KWKG 2002 ir turėjo būti mokama papildomai prie elektros pardavimo kainos. Parama pagal KWKG 2002 taip pat buvo finansuojama iš papildomo mokesčio (toliau taip pat – papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis); KWKG 2002 buvo numatyta, kad tam tikriems galutiniams vartotojams šis papildomas mokestis sumažinamas. Tačiau apie KWKG 2002 Komisijai pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį nebuvo pranešta.

2.2. Papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis ir jo sumažinimas tam tikriems galutiniams vartotojams

2.2.1. *Įprastas ir tam tikriems galutiniams vartotojams pagal KWKG 2016 sumažintas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis*

(13) Parama kogeneracijos įrenginiams, kaupimo įrenginiams ir centralizuoto šildymo (vėsinimo) tinklams finansuojama iš papildomo mokesčio už galutiniams vartotojams viešajame elektros tinkle arba uždarajame skirstomajame tinkle tiekiamą elektros energiją (toliau – papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis). Tinklo operatoriai jį renka kaip papildomą mokestį, greta kitų tinklo mokesčių. KWKG 2016 papildomas mokestis vadinamas *KWKG-Umlage* (žr. KWKG 2016 26 straipsnio 1 dalį). Tinklo operatoriai turi vesti atskirą surinkto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio apskaitą (KWKG 2016, apie kurį pranešta, 26 straipsnio 1 dalis ir KWKG 2016 su pakeitimais 26 straipsnio 3 dalis).

([3]) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1589, nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015 9 24, p. 9).
([4]) Anglimis ir lignitu kūrenamiems kogeneracijos įrenginiams parama pagal KWKG 2016 neteikiama.
([5]) Plg. 1 išnašą.

(14) Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio dydį – vienodo dydžio tarifą už kiekvieną galutiniams vartotojams, prisijungusiems prie viešojo elektros tinklo arba uždarųjų skirstomųjų tinklų, tiekiamos elektros energijos kWh – kasmet apskaičiuoja perdavimo sistemos operatoriai.

(15) KWKG 2016 su pakeitimais 27b straipsnyje numatyta, kad už kaupiamą elektros energiją papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra renkamas, kai elektra imama iš kaupimo įrenginių, o ne tada, kai ji tiekiama į kaupimo įrenginius.

(16) Tačiau kai kurių kategorijų galutiniai vartotojai moka mokestį pagal KWKG 2016 nustatytą sumažintą tarifą. KWKG 2016, apie kurį pranešta, nustatyta, kad galutiniams vartotojams, per metus suvartojantiems daugiau kaip 1 GWh (toliau – B kategorijos galutiniai vartotojai), maksimalus papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra 0,04 EUR ct/kWh. Kita galutinių vartotojų, kuriems taikomas sumažintas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifas, kategorija yra gamybos sektoriuje veikiantys galutiniai vartotojai, kurie suvartoja daugiau kaip 1 GWh elektros energijos ir kurių elektros energijos sąnaudos sudaro daugiau kaip 4 % apyvartos (toliau – C kategorijos galutiniai vartotojai). KWKG 2016, apie kurį pranešta, nustatyta, kad maksimalus papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis pastarosios kategorijos galutiniams vartotojams yra 0,03 EUR ct/kWh (KWKG 2016, apie kurį pranešta, 26 straipsnio 2 dalis). Visą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį mokantys galutiniai vartotojai vadinami „A kategorijos galutiniais vartotojais“.

(17) Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifai (EUR ct/kWh) ([6]), taikyti 2016 m. pagal KWKG 2016, apie kurį pranešta, pateikti 1 lentelėje:

1 lentelė

Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifai 2016 m.

A kategorija	B kategorija	C kategorija
0,445	0,04	0,03

(18) Remdamosi prognozėmis ([7]), kurias perdavimo tinklo operatoriai parengė 2016 m. papildomam kogeneracinių jėgainių mokesčiui nustatyti ([8]), Vokietijos valdžios institucijos pateikė šiuos duomenis apie santykinį kiekvienos kategorijos dydį ir tarifų sumažinimo svarbą:

2 lentelė

Santykinė suvartojimo dalis ir kogeneracinių jėgainių finansavimas pagal kiekvieną galutinių vartotojų kategoriją

	Iš viso	A kat.	B kat.	C kat.
Prognozuojamas suvartojimas, GWh	485 149	259 748	143 883	81 518
Viso suvartojimo dalis	100 %	53,54 %	29,66 %	16,80 %
2016 m. papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (EUR ct/kWh, suapvalintas)		0,445	0,04	0,03
Prognozuojamas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (iš viso, mln. EUR)	1 239	1 157	58	24
Visų pajamų dalis	100 %	93 %	5 %	2 %
2016 m. nominalusis ([1]) papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (EUR ct/kWh, suapvalintas)	0,255			

([6]) Žr. https://www.netztransparenz.de/de/file/KWKG-Aufschlaege_2016_V01.pdf.
([7]) Vokietija nurodė, kad galutiniai duomenys bus gauti ne anksčiau negu antrąjį 2017 m. pusmetį.
([8]) Prognozės paskelbtos: https://www.netztransparenz.de/de/file/KWKG_Prognose_2016_nach_KWKG_2016_internet.pdf.

	Iš viso	A kat.	B kat.	C kat.
Skirtumas, palyginti su nominaliuoju papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu		– 0,19 ([2])	0,215 ([3])	0,225 ([4])
Pranašumas (mln. EUR), suapvalintas		– 494	310	184

([1]) Nominalusis papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra papildomas mokestis, kuris būtų taikomas visiems galutiniams vartotojams, jeigu B ir C kategorijų galutiniams vartotojams tarifai nebūtų sumažinti.
([2]) Jeigu B ir C kategorijų galutiniams vartotojams tarifai nebūtų sumažinti, A kategorijos galutiniams vartotojams papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis būtų 0,19 EUR ct/kWh mažesnis.
([3]) Jeigu B ir C kategorijų galutiniams vartotojams tarifai nebūtų sumažinti, B kategorijos galutiniams vartotojams papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis būtų 0,215 EUR ct/kWh didesnis (palyginti su nominaliuoju papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu).
([4]) Jeigu B ir C kategorijų galutiniams vartotojams tarifai nebūtų sumažinti, C kategorijos galutiniams vartotojams papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis būtų 0,225 EUR ct/kWh didesnis (palyginti su nominaliuoju papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu).

(19) Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifai sumažinti pagal KWKG 2002. Galutiniams vartotojams, per metus suvartojantiems daugiau kaip 100 000 kWh (toliau – B kategorijos galutiniai vartotojai), KWKG 2002 nustatytas maksimalus papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo 0,05 EUR ct/kWh. Gamybos sektoriuje veikiantiems galutiniams vartotojams, kurie suvartoja daugiau kaip 100 000 kWh elektros energijos ir kurių elektros energijos sąnaudos sudaro daugiau kaip 4 % apyvartos (toliau – C kategorijos galutiniai vartotojai), KWKG 2002 nustatytas maksimalus papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo 0,025 EUR ct/kWh.

2.2.2. *Papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis ir jo tarifų sumažinimas pagal 2016 m. gruodžio 22 d. KWKG 2016 su pakeitimais*

(20) Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. tarifai bus mažinami tik daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurioms pagal Atsinaujinančiųjų išteklių energijos įstatymo (*Erneuerbare-Energien-Gesetz*, toliau – EEG 2014 ([9])) 63 straipsnio 1 dalį, taikomą kartu su EEG 64 straipsniu, gali būti taikomi sumažinti papildomo EEG mokesčio (t. y. papildomo mokesčio, kuris Vokietijoje renkamas pagal EEG už elektros energiją ir iš kurio remiamas atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sektorius) tarifai (žr. KWKG 2016 su pakeitimais 27a straipsnį). Tas reikalavimas reiškia, kad:

a) įmonė privalo priklausyti kuriam nors iš EEG 4 priede išvardytų sektorių;

b) elektros energijos, kuriai taikomas EEG papildomas mokestis ir kurią suvartojo pati įmonė, kiekis per finansinius metus vartojimo vietoje sudarė ne mažiau kaip 1 GWh;

c) atitinkamą įmonę vartojimo vietoje galima priskirti kuriam nors iš EEG 4 priede išvardytų sektorių;

d) įmonės elektros energijos vartojimo intensyvumas sudaro:

— įmonių, įtrauktų į EEG 4 priedo 1 sąrašą – 14 %,

— įmonių, įtrauktų į EEG 4 priedo 2 sąrašą – 20 %;

e) įmonė privalo būti įdiegusi sertifikuotą energijos arba aplinkos apsaugos vadybos sistemą. Jeigu įmonė suvartoja mažiau negu 5 GWh, ji gali naudoti alternatyvias energijos vartojimo efektyvumo didinimo sistemas;

f) elektros energijos vartojimo įmonėje intensyvumas apskaičiuojamas kaip elektros energijos sąnaudų ir trijų paskutiniųjų pasibaigusių finansinių metų bendrosios pridėtinės vertės (toliau – BPV) aritmetinio vidurkio santykis. Atitinkamos elektros energijos sąnaudos apskaičiuojamos įmonės suvartotą elektros energiją padauginus iš numatomos elektros energijos kainos. Numatomas elektros energijos suvartojimas yra trijų paskutiniųjų pasibaigusių finansinių metų aritmetinis vidurkis ([10]). Numatoma elektros energijos kaina yra vidutinė mažmeninė elektros energijos pardavimo kaina, taikoma panašų elektros energijos kiekį suvartojančioms įmonėms.

([9]) EEG 2014 paskelbtas http://www.gesetze-im-internet.de/eeg_2014/. EEG 2014 paskelbtas Vokietijos oficialiajame leidinyje 2014 m. liepos 24 d. (BGBl I 2014, Nr. 33, p. 1066).
([10]) Ši metodika elektros energijos vartojimo įmonėje intensyvumui nustatyti patvirtinta Komisijos valstybės pagalbos bylose SA.38632 ir SA.44679 (žr. 2014 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.38632 (2014/N). Vokietija. EEG 2014 (OL C 325, 2015 10 2, p. 4) ir 2016 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.44679 (2016/N). Vokietija. Metodo elektros energijos vartojimo intensyvumui nustatyti pagal EEG pakeitimas (OL C 68, 2017 3 3, p. 10).

(21) Jeigu įmonė atitinka šias sąlygas, taikoma tokia papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio viršutinė riba:

a) suvartojamas kiekis iki 1 GWh: viršutinės ribos nėra – mokamas visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis;

b) visas kitas suvartojamas kiekis: 15 % viso papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio.

(22) Tačiau bendra papildomo mokesčio suma visoms vartojimo vietoms, kurioms taikomas sumažintas tarifas, apribojama iki toliau nurodytos įmonės paskutiniųjų trejų pasibaigusių finansinių metų BPV aritmetinio vidurkio procentinės dalies:

a) 0,5 % BPV, jei įmonės elektros energijos vartojimo intensyvumas sudaro bent 20 proc;

b) 4 % BPV, jei įmonės elektros energijos vartojimo intensyvumas yra mažesnis negu 20 %

(23) Bet kuriuo atveju, kai elektros energijos suvartojama daugiau negu 1 GWh, iki viršutinės ribos sumažintas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis negali būti mažesnis negu 0,03 EUR ct/kWh.

(24) KWKG 2016 su pakeitimais nustatyta, kad visas 2017 m. papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra 0,438 EUR ct/KWh (KWKG 2016 su pakeitimais 37 straipsnis).

2.2.3. *Koregavimo planas*

(25) Vokietijos valdžios institucijos nurodė tokius 2011–2016 m. papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifus:

	Visas tarifas (EUR ct/kWh)	B kat. galutiniai vartotojai		C kat. galutiniai vartotojai	
		(EUR ct/kWh)	Viso tarifo proc. dalis	(EUR ct/kWh)	Viso tarifo proc. dalis
2011	0,03	0,03	100	0,025	83
2012	0,002	0,05	2 500	0,025	1 250
2013	0,126	0,06	48	0,025	20
2014	0,178	0,055	31	0,025	14
2015	0,254	0,051	20	0,025	10
2016	0,445	0,04	9	0,03	7

(26) Vokietijos valdžios institucijos paaiškino, kad papildomas mokestis buvo nustatomas pagal įvertintus paramos finansavimo poreikius, o jei įverčiai pernelyg dideli (arba maži), taikomas koregavimo mechanizmas. Todėl A kategorijos galutiniams vartotojams papildomas mokestis kartais buvo labai mažas, nes tam tikrais metais įvertinta parama buvo maža arba pernelyg didelis ankstesnių metų papildomas mokestis buvo pakoreguotas. Pavyzdžiui, taip buvo 2012 m. – tais metais papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo mažas, nes buvo pakoreguotas paaiškėjus, kad, palyginti su realiais skaičiais, 2009 m. papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo pernelyg didelis. C kategorijos galutiniams vartotojams – priešingai – papildomas mokestis išliko nepakitęs, tad 2012 m. jis sudarė didesnę įprasto papildomo mokesčio procentinę dalį.

(27) Vokietijos valdžios institucijos pateikė B ir C kategorijų galutiniams vartotojams skirtą koregavimo planą. Šio plano paskirtis – iki 2019 m. laipsniškai padidinti B ir C kategorijų galutinių vartotojų mokamus papildomus kogeneracinių jėgainių mokesčius: iki 100 % – jei jie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, ir iki 15 % viso papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio – jei jie yra daug elektros energijos vartojančios įmonės.

(28) Koregavimo planas pradedamas taikyti nuo 2011 m. Kadangi B arba C kategorijų galutinių vartotojų mokėti papildomi mokesčiai 2011 ir 2012 m. sudarė daugiau negu 100 % įprasto papildomo mokesčio, vartotojams, kurie nėra daug elektros vartojančios įmonės, koregavimo planas taikomas tik nuo 2013 m. B kategorijos vartotojų 2013–2016 m. faktiškai sumokėta visa suma buvo didesnė, negu reikalaujama pagal koregavimo planą (21 %, o ne iki 12,5 %), tad praktiškai jų mokamą mokestį reikės koreguoti tik nuo 2017 m. C kategorijos vartotojų mokamas mokestis bus koreguojamas nuo 2016 m., nes 2013–2015 m. jų sumokėta visa suma buvo didesnė negu reikalaujama pagal koregavimo planą (13 %, o ne iki 12,5 %).

(29) Daug elektros energijos vartojančios įmonės 2011–2016 m. laikotarpiu iš viso mokėjo 15 % papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio. Koregavimo planas joms praktiškai bus taikomas nuo 2017 m.

(30) 2017 ir 2018 m. koregavimo plane laikomasi taisyklės, kad papildomą mokestį sudaro dviguba praėjusių metų papildomo mokesčio suma, t. y. 2017 m. papildomas mokestis bus 0,060 arba 0,080 EUR ct/kWh, o 2018 m. – 0,120 arba 0,160 EUR ct/kWh, priklausomai nuo to, kuriai kategorijai – B ar C – priklauso galutinis vartotojas. 2019 m. jie mokės 100 % papildomo mokesčio. Tačiau daug elektros energijos vartojančių įmonių papildomam kogeneracinių jėgainių mokesčiui bus nustatyta didžiausia viršutinė riba, lygi 15 % viso papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio.

(31) Koregavimo plane laikomasi tokios metodikos:

(%)

	B kat. galutiniai vartotojai (kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės)	C kat. galutiniai vartotojai (kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės)	Daug elektros energijos vartojančios įmonės
2011	7	7	7
2012	8,1	8,1	8,1
2013	9,2	9,2	9,2
2014	10,3	10,3	10,3
2015	11,4	11,4	11,4
2016	12,5	12,5 (0,056 EUR ct/kWh)	12,5
2017	18,3 (0,08 EUR ct/kWh)	13,7 (0,06 EUR ct/kWh)	13,7 (0,06 EUR ct/kWh), jei tai ankstesnės C kategorijos galutinis vartotojas, ir 15 %, jei tai ankstesnės B kategorijos galutinis vartotojas.
2018	36,5 (0,16 EUR ct/kWh)	27,4 (0,12 EUR ct/kWh)	15
2019	100	100	15

(32) Jeigu anksčiau mokėtas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo mažesnis už koregavimo plane nustatytą lygį, pagalbos gavėjų bus prašoma sumokėti skirtumą.

(33) To bus prašoma C kategorijos vartotojų, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės. Už 2016 m. jų bus prašoma papildomai sumokėti 0,026 EUR ct/kWh, jei jie mokėjo 0,03 EUR ct/kWh, bet, remiantis koregavimo planu, turėjo mokėti 0,056 EUR ct/kWh (žr. KWKG 2016 su pakeitimais 36 straipsnį). Ši suma bus įtraukta į 2016 m. galutinę sąskaitą. Tačiau, jeigu bendra sumažinimo suma 2014–2016 m. neviršija 160 000 EUR, įmonė neprivalės papildomai mokėti 0,026 EUR ct/kWh. Vokietija nurodė, jog šia slenkstine riba užtikrinama, kad sumažinimas atitiktų ne visus reglamente, priimtame pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 994/981 ([11]) 2 straipsnį, nustatytus valstybės pagalbos kriterijus (*de minimis*).

(34) Koregavimo planas galioja nuo 2016 m., jis priimtas 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu (KWKG 2016 su pakeitimais 36 straipsnis).

2.3. **Išsamesni duomenys apie papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio nustatymą ir rinkimą**

(35) Siekiant užtikrinti, kad kiekvienam tinklo operatoriui būtų atlygintos papildomos sąnaudos, kurių jis patiria dėl kompensavimo įpareigojimo, pagal KWKG 2016 sukurta sistema, kuria našta dėl pirkimo ir kompensavimo įpareigojimų tolygiai paskirstoma perdavimo tinklo operatoriams proporcingai elektros energijos kiekiui, kurį suvartoja galutiniai vartotojai, prijungti prie jų tinklo arba prie skirstomųjų tinklų, prijungtų prie jų perdavimo

([11]) 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 142, 1998 5 14, p. 1).

tinklų, o vėliau ši našta jiems visiškai kompensuojama iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, kuris taip pat yra proporcingas atitinkamo tinklo elektros energijos suvartojimui (KWKG 2016, apie kurį pranešta, 26–28 straipsniai ir KWKG 2016 su pakeitimais 29 straipsnis). Šią sistemą galima glaustai apibūdinti taip:

a) tinklo operatoriai surenka papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį iš galutinių vartotojų, prijungtų prie jų tinklo;

b) visi skirstomojo tinklo operatoriai gali prašyti atitinkamo perdavimo tinklo operatoriaus atlyginti visas papildomas sąnaudas (kurias patiria dėl įpareigojimo mokėti priemokas kogeneracijos įrenginių, prijungtų prie jų tinklo, operatoriams, žr. sprendimo pradėti procedūrą 65 konstatuojamąją dalį); taip mokesčio našta perkeliama perdavimo tinklo operatoriams;

c) perdavimo tinklo operatoriai pasidalija mokesčio naštą tarpusavyje taip, kad kiekvienam jų tektų vienoda mokesčio našta, kuri yra proporcinga prie jų tinklo prijungtų galutinių vartotojų (tiesiogiai arba netiesiogiai) suvartotam elektros energijos kiekiui; tuomet

d) perdavimo tinklo operatoriai gauna kompensaciją iš skirstomojo tinklo operatorių, tad kiekvienam tinklo operatoriui tenka vienoda mokesčio našta, kuri yra proporcinga prie atitinkamų skirstomųjų tinklų prijungtų galutinių vartotojų suvartotam elektros energijos kiekiui ir surinktam papildomam kogeneracinių jėgainių mokesčiui. Konkrečiai tai reiškia, kad skirstomojo tinklo operatoriai perduoda iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio surinktas lėšas savo atitinkamos perdavimo sistemos operatoriui (jeigu jie taip pat perkėlė visą finansinę naštą šiems operatoriams, kaip nurodyta b punkte) ([12]).

(36) KWKG 2016 su pakeitimais ši sistema išliko, tačiau šiame įstatyme ji aprašyta išsamiau ir aiškiau. Pakito vienas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio surinkimo iš pagalbos gavėjų aspektas: 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu priėmus pakeitimus, sumažintą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį, kurį moka daug elektros energijos vartojančios įmonės, surenka tiesiogiai perdavimo sistemos operatoriai (KWKG 2016 su pakeitimais 27 straipsnio 2 dalis).

(37) Kaip sprendime pradėti procedūrą jau paaiškinta (79 konstatuojamoji dalis), KWKG 2016, apie kurį pranešta, nustatyta perdavimo tinklo operatorių taikytina papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio apskaičiavimo metodika. Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio lygis, viena vertus, priklauso nuo prognozuojamos pagalbos sumos ir to, kokį kiekį elektros energijos numatoma tiekti prie viešojo tinklo ir uždarųjų skirstomųjų tinklų prijungtiems galutiniams vartotojams. Kita vertus, bus atsižvelgiama į ankstesnių metų mokesčio korekcijas ir sumažinimą tam tikrų kategorijų galutiniams vartotojams. Įstatyme taip pat nustatyta metinė schemos biudžeto riba, taigi ir visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (KWKG 2016, apie kurį pranešta, 29 straipsnis).

(38) Ši metodika KWKG 2016 su pakeitimais palikta (KWKG 2016 su pakeitimais 26a straipsnis). Tačiau kiek tai sietina su 2017 m., KWKG 2016 su pakeitimais nukrypstama nuo šios metodikos ir tiesiogiai nustatomas įprastas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifas (0,438 EUR ct/kWh, žr. KWKG 2016 su pakeitimais 37 straipsnio 1 dalį).

2.4. **Trukmė**

(39) Vokietijos valdžios institucijos įsipareigojo dar kartą pranešti apie papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimą ne vėliau kaip praėjus 10 metų nuo galutinio Komisijos sprendimo priėmimo.

2.5. **Gavėjas (-ai)**

(40) Iki pakeitimų, padarytų 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu, tarifai buvo sumažinti dviejų kategorijų pagalbos gavėjams.

(41) Vieni pagalbos gavėjai buvo vadinamieji B kategorijos galutiniai vartotojai, t. y. galutiniai vartotojai, per metus suvartojantys daugiau kaip 1 GWh (taip pat žr. 15 konstatuojamąją dalį). Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad neturi tikslios informacijos apie sektorius, kuriuose veikia B kategorijos pagalbos gavėjai, bet pažymėjo, kad gamybos sektorių įmonės dažniausiai suvartoja daugiau kaip 1 GWh, išskyrus sprendimo pradėti procedūrą 23 lentelėje išvardytus 17 sektorių, kuriuose vidutinis suvartojimas per metus yra mažesnis negu 1 GWh.

([12]) Šis punktas išsamiau paaiškintas KWKG su pakeitimais 28 straipsnio 3 dalyje.

(42) Iš informacijos, pateiktos per pirminio tyrimo etapą, taip pat paaiškėjo, kad paslaugų sektoriuose veikiančios įmonės dažniausiai vidutiniškai suvartoja mažiau negu 1 GWh, išskyrus keletą sektorių, tokių kaip stacionarioji sveikatos priežiūra ir viešbučių paslaugos (žr. sprendimo pradėti procedūrą 6, 7 lenteles ir 127 konstatuojamąją dalį).

(43) Kita vertus, iki pakeitimų, padarytų 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu, antrosios kategorijos pagalbos gavėjai, kuriems taikyti sumažinti tarifai, buvo vadinamieji C kategorijos galutiniai vartotojai, t. y. gamybos sektoriuje veikiantys galutiniai vartotojai, kurie suvartoja daugiau kaip 1 GWh ir kurių elektros energijos sąnaudos sudaro daugiau kaip 4 % apyvartos.

(44) Vokietijos valdžios institucijos nepateikė išsamios informacijos apie tai, kokie sektoriai arba kokių tipų įmonės atitiktų šias sąlygas, bet nurodė, kad daugumą jų pagal EEG nustatytą *Besondere Ausgleichregelung* (specialiąją kompensavimo schemą, toliau – *BesAR*) būtų galima laikyti daug elektros energijos vartojančiomis įmonėmis.

(45) Po 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu padarytų pakeitimų pagalbos gavėjai, kuriems bus taikomi sumažinti tarifai, bus daug elektros energijos vartojančios įmonės, atitinkančios 20 konstatuojamojoje dalyje išvardytus kriterijus. Tai yra daug elektros energijos vartojančios įmonės, kaip apibrėžta *BesAR*. Šiuo atžvilgiu Vokietijos valdžios institucijos per pirminio tyrimo etapą nurodė, kad įmonės, kurioms taikomi sumažinti EEG papildomi mokesčiai ir kurios yra įtrauktos į *BesAR*, daugiausia veikia 3 lentelėje išvardytuose sektoriuose.

3 lentelė

BesAR sektorių apžvalga

Ekonominė veikla [WZ 2008]	Veiklos vykdymo vietų skaičius	Lengvatinė elektra [GWh]
0800 Kasyba ir karjerų eksploatavimas, išskyrus energetines medžiagas	171	516
1000 Maisto produktų gamyba	414	3 754
1100 Gėrimų gamyba	38	364
1300 Tekstilės gaminių gamyba	63	687
1600 Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, ir pan. gamyba;	142	3 038
1700 Plaušienos, popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	118	11 843
1800 Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	28	353
1900 Kokso ir rafinuotų naftos produktų gamyba	15	[…] (*)
2000 Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	283	28 421
2200 Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	351	3 984
2300 Stiklo ir stiklo gaminių, keramikos ir pan. gamyba	285	7 550
2400 Pagrindinių metalų gamyba	280	24 351
2500 Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	205	1 453
2600 Kompiuterių ir pan. gamyba	21	337
2700 Elektros įrangos gamyba	26	799
2800 Mašinos	21	474
2900 Variklinių transporto priemonių, priekabų ir puspriekabių gamyba	30	320
3100 Baldų gamyba	5	[…] (*)
3800 Atliekų surinkimas, tvarkymas, šalinimas ir pan.	90	544
4900 Sausumos transportas ir transportavimas vamzdynais	130	12 443
Pagalba kitiems sektoriams	61	1 624
Iš viso	2 777	105 935

(*) *Verslo paslaptis.*
Šaltinis: BAFA, 2016 m. gegužės mėn.

(46) Vokietijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad pagal naująją tarifų sumažinimo tvarką prie pagalbos gavėjų bus priskirta apie 2 000 gamybos įmonių, kurių bendras elektros energijos suvartojimas per metus sudaro apie 100 TWh.

2.6. **Sumažintų kogeneracinių jėgainių mokesčių tikslas**

(47) Vokietijos valdžios institucijos paaiškino, kad, jų nuomone, tarifus reikia mažinti tam, kad būtų galima toliau teikti paramą kogeneracinėms jėgainėms, o parama galima tik tada, jei mokesčiai nekelia grėsmės atitinkamų įmonių konkurencingumui. Vokietijos valdžios institucijos nuogąstauja, kad, jei bus taikomas visas papildomas mokestis, Vokietijoje vidutinės trukmės laikotarpiu gali labai sumažėti investicijos ir susilpnėti vertės grandinės; jos taip pat priduria, kad tarifų nesumažinus, parama kogeneracinėms jėgainėms ir su tuo susijęs energijos vartojimo efektyvumo bei išmetamo CO_2 kiekio mažinimo tikslas nebebūtų priimtinas.

(48) Vokietijos valdžios institucijos galiausiai pabrėžė, kad papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu padidinama jau užkrauta papildomo EEG mokesčio našta; pastarasis mokestis taip pat renkamas siekiant gauti pakankamai finansinių išteklių, kad būtų galima finansuoti paramą atsinaujinančiųjų išteklių energetikai, o tai yra viena iš politikos sričių, kuria, kaip ir remiant kogeneracines jėgaines, siekiama Vokietijoje sumažinti elektros energijos gamybos priklausomybę nuo iškastinio kuro.

2.7. **Pagrindas pradėti procedūrą**

(49) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pripažino paramos kogeneracinėms jėgainėms ir paramos atsinaujinančiųjų išteklių energetikai panašumus, taip pat papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių ir papildomų atsinaujinančiųjų išteklių mokesčių panašumus. Ji pripažino, kad priežasčių finansuoti paramą kogeneracinėms jėgainėms iš papildomų elektros energijos mokesčių galbūt yra ir kad siekiant užtikrinti reguliarų, bet kartu tvarų paramos finansavimo šaltinį, tad išsaugoti plataus užmojo kovos su klimato kaita tikslus, kurių siekiama remiant kogeneracines jėgaines, kai kuriems galutiniams vartotojams tarifus mažinti galbūt reikia. Tačiau Komisija turi abejonių dėl pagalbos priemonių proporcingumo ir reikalingumo, taigi, dėl konkurencijos iškraipymo.

(50) Komisija taip pat nurodė, kad vadovausis 2014–2020 m. valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairių ([13]) (toliau – AEPG) 185–192 konstatuojamosiose dalyse išdėstytais tinkamumo ir proporcingumo kriterijais, ir šiuo atžvilgiu pažymėjo, kad sumažindama tarifus Vokietija neapsiribojo tų pačių kategorijų vartotojais; pirmiausia, neatrodo, kad sumažinti tarifai būtų taikomi tik įmonėms, kurios vartoja daug elektros energijos ir konkuruoja tarptautiniu lygmeniu (tad negali perkelti savo sąnaudų vartotojams).

(51) Todėl Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą.

3. **SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS DĖL SUMAŽINTO PAPILDOMO KOGENERACINIŲ JĖGAINIŲ MOKESČIO**

3.1. **„BV Glas“ pastabos**

(52) Komisija gavo Vokietijos stiklo pramonės sektoriaus prekybos asociacijos „BV Glas“ pastabas. „BV Glas“ nurodo, kad Vokietijos stiklo pramonės sektoriuje tiesiogiai dirba 53 000 žmonių, sektoriaus apyvarta (2015 m.) siekė 9,2 mlrd. EUR, sektoriuje vyksta intensyvi prekyba, o dauguma stiklo gamybos įmonių yra priskirtinos prie C kategorijos galutinių vartotojų.

(53) „BV Glas“ teigia, kad priemonė nelaikytina valstybės pagalba, nes ją taikant valstybės biudžeto lėšų srautais nesinaudojama. Ji nepateikia jokių duomenų savo nuomonei pagrįsti, tiesiog pažymi, kad papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra panašus į papildomą EEG mokestį, kuris, jos nuomone, taip pat nelaikytinas valstybiniais ištekliais. „BV Glas“ primena pastabas, kurias siuntė Komisijai per byloje SA.33995 (2013/C) ([14]) vykdytą procedūrą. Ji taip pat mano, kad priemone nėra suteikiamas joks pranašumas, priemonė nėra atrankioji ir neturi įtakos prekybai ir konkurencijai, tačiau išsamesnių paaiškinimų nepateikia.

([13]) OL C 200, 2014 6 28, p. 1.

([14]) Valstybės pagalbos byla SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) dėl pagalbos schemos, kurią Vokietija įgyvendino siekdama paremti iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintą elektros energiją ir daug energijos vartojančias įmones (žr. 2014 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimą (ES) 2015/1585 dėl pagalbos schemos SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) [kurią Vokietija įgyvendino siekdama paremti iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintą elektros energiją ir daug energijos vartojančias įmones] (OL L 250, 2015 9 25, p. 122).

(54) „BV Glas“ taip pat mano, kad tarifų sumažinimas B ir C kategorijų galutiniams vartotojams yra suderinamas su vidaus rinka, nes yra būtinas norint apsaugoti Vokietijos *Energiewende* ir su tuo susijusius klimato apsaugos tikslus. Tarifų nesumažinus, kiltų rizika kovos su klimato kaita tikslui, kurio siekiama iš papildomo mokesčio finansuojamomis paramos priemonėmis: pirma, tarifų nesumažinus, atitinkamiems sektoriams papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis bus netvarus. Dėl to būtų prarasta tiek darbo vietų, kad paramos kogeneracinėms jėgainėms politikos (ir plačių užmojų kovos su klimato kaita tikslų) tektų atsisakyti; be to, pramonės sektorius greičiausiai persikeltų į tas šalis, kurios vykdo mažesnių užmojų klimato apsaugos politiką. Priemonė yra proporcinga, nes atitinkami pagalbos gavėjai vis tiek moka tam tikrą papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio dalį.

(55) Papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių išnykimas, ypač stiklo pramonės sektoriuje, reikštų, kad papildomas mokestis padidėtų 17 kartų, jis prisidėtų prie energijos mokesčio ir papildomo EEG mokesčio, taip pat dėl padidėjusios atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies gamybos krepšelyje padidėjusių tinklo mokesčių. Šiuo atžvilgiu „BV Glas“ pabrėžia, kad Vokietijoje investicijos į stiklo pramonę mažėja ir kad tai vyksta dėl didelių papildomų energijos mokesčių. „BV Glas“ taip pat pažymi su stiklo pramone susijusias vertės grandines; jeigu vietos stiklo pramonė persikeltų kitur, jos taip pat išnyktų.

(56) „BV Glas“ taip pat mano, kad tarifų sumažinimo apribojimas gamybos sektoriuje veikiantiems C kategorijos galutiniams vartotojams nėra diskriminacinis ir atitinka sistemos logiką, nes gamybos sektoriui, kitaip negu paslaugų sektoriui, paprastai tenka pripažinti kainas, jis patiria intensyvią tarptautinę konkurenciją ir negali perkelti sąnaudų vartotojams. „BV Glas“ taip pat teigia, kad paslaugų sektoriuje išmetamas CO_2 kiekis paprastai būna mažesnis ir kad vietos paslaugas perkėlus kitur, nekiltų anglies dioksido nutekėjimo rizika; be to, paslaugų sektorius paprastai persikeltų į kitą valstybę narę, ne už Sąjungos ribų.

(57) „BV Glas“ taip pat paaiškina, kad stiklo pramonė jau pasiekė aukštą energijos vartojimo efektyvumo lygį ir kad padidintas mokesčio tarifas nebeskatintų tolesnių mažinimų. „BV Glas“ taip pat paaiškina, kad paskatų gerinti energijos vartojimo efektyvumą daug elektros energijos vartojančioms įmonėms yra nuolat, nes energijos kainos sudaro didelę bendrų gamybos sąnaudų dalį (dažnai 20–50 %). Ji taip pat pabrėžė, kad bėgant metams Vokietijos stiklo pramonė nuolat gerino energijos vartojimo efektyvumo rodiklius ir kad Vokietijos stiklo pramonės sektorius dalyvauja keliose energijos vartojimo efektyvumo didinimo iniciatyvose. Ji taip pat yra pasirašiusi susitarimą (per BDI), kuriuo įsipareigojo kasmet 1,35 % pagerinti energijos vartojimo efektyvumą.

(58) Galiausiai „BV Glas“ pažymi mananti, kad šiuo atveju dėl teisėtų lūkesčių susigrąžinimas neįmanomas, nes Komisija 2002 m. sprendime padarė išvadą, kad pagal ankstesnės redakcijos KWKG valstybės pagalba nebuvo teikta.

3.2. **„Trimet“**

(59) Komisija taip pat gavo trumpą laišką iš „Trimet“, kuriame „Trimet“ nurodo, jog tarifų sumažinimas yra būtinas, nes visas papildomas mokestis sudarytų apie […] (*) EUR, todėl jam būtų išnaudota didesnioji dalis grupės rezultato. „Trimet“ nurodė, kad pritaria tarifų sumažinimo daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurioms pagal *BesAR* galima mažinti papildomą EEG mokestį, apribojimui.

4. **VOKIETIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PASTABOS, PATEIKTOS PO SPRENDIMO PRADĖTI PROCEDŪRĄ DĖL SUMAŽINTO PAPILDOMO KOGENERACINIŲ JĖGAINIŲ MOKESČIO**

(60) Vokietijos valdžios institucijos mano, kad oficiali tyrimo procedūra pradėta nepagrįstai, nes per pirminio tyrimo etapą jos įrodė, jog tarifų sumažinimas yra būtinas ir proporcingas. Vokietijos valdžios institucijos šiuo atžvilgiu nepateikia papildomų duomenų, tiesiog nurodo, kad tarifų sumažinimo sistema buvo iš dalies pakeista ir kad dabar tarifai mažinami tik daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurios patiria tarptautinę konkurenciją.

(61) Vokietijos valdžios institucijos pabrėžia, kad 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu nustatyta nauja tarifų mažinimo sistema yra visiškai pagrįsta tinkamumo ir proporcingumo kriterijais, kurie taikomi pagal *BesAR* sumažinant papildomo EEG mokesčio tarifus, o šį tarifų sumažinimą Komisija patvirtino byloje SA.38632 (2014/N) „Vokietija. EEG 2014. Atsinaujinančiųjų išteklių energetikos reformos įstatymas“.

(*) *Verslo paslaptis.*

(62) Vokietijos valdžios institucijos taip pat paaiškina, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio paskirtis – padėti siekti bendro energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos tikslo. Jos sutinka, kad sumažinus elektros energijos kainas, teoriškai paskata taupyti elektros energiją apskritai gali sumažėti, bet šiuo atveju taip nėra, nes daug elektros energijos vartojančioms įmonėms elektros energijos kaina savaime yra pakankama paskata energiją vartoti efektyviau. NET ir mokant sumažintą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį šių įmonių elektros energijos sąnaudos, tad ir paskatos energiją vartoti efektyviau, padidėja.

(63) Vokietijos valdžios institucijos pateikia įmonės, kuri per metus iš viso suvartoja 10 GWh elektros energijos ir yra pajėgi sutaupyti 1 GWh, pavyzdį. Jei mokėtų visą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį, ji galėtų sutaupyti 112 000 EUR. Papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį sumažinus, vis tiek būtų sutaupoma 109 000 EUR ([15]). Vokietijos valdžios institucijos pabrėžia, jog iš šio pavyzdžio matyti, kad elektros energiją taupyti verta ir tada, kai papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis sumažinamas. Be to, pagalbos gavėjai dažniausiai naudoja sertifikuotą energijos vadybos sistemą. Didėjant informuotumui, tikimybė, kad įmonės pasirinks ir įgyvendins energijos vartojimo efektyvumo priemones, taip pat galimai didėja. Be to, dėl papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio ir papildomo EEG mokesčio sumažinimo schemų panašumo, papildomas EEG mokestis bus dar viena paskata didinti energijos vartojimo efektyvumą.

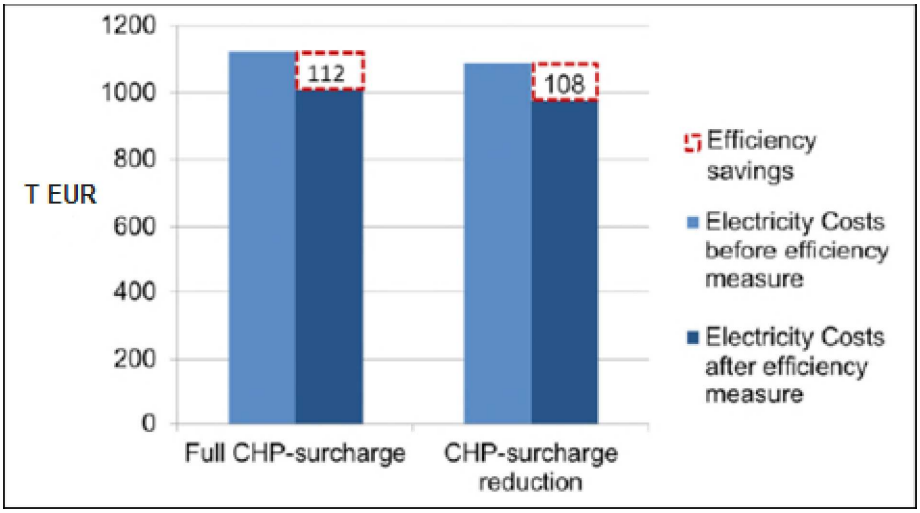

(64) Vokietijos valdžios institucijos pabrėžia, kad 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu sukurta nauja sumažintų tarifų sistema skirta daug elektros energijos vartojančioms ir tarptautinę konkurenciją patiriančioms įmonėms, t. y. įmonėms, kurioms, jei reikėtų mokėti visą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį, kiltų bankroto grėsmė arba tektų perkelti veiklą kitur, tačiau šios įmonės vis tiek prisideda prie paramos finansavimo (iš esmės, 15 % papildomo mokesčio, nebent papildomas mokestis pasiekia tam tikra BPV lygį).

(65) Vokietijos valdžios institucijos pažymi, kad tarifų sumažinimo poveikis nedidelis, nes papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis palyginti nėra labai didelis. Bet kuriuo atveju teigiamas poveikis nusvertų neigiamą.

(66) Be to, remdamosi turimais duomenimis apie įmones, kurioms leidžiama mokėti sumažintą papildomą EEG mokestį, Vokietijos valdžios institucijos įvertino, kad tarifų nemažinant, visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis sudarytų 0,255 EUR ct/kWh (nominalusis papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis, parodytas toliau pateiktoje lentelėje) ir kad šis papildomo mokesčio tarifas maždaug 100-ui įmonių, kurioms leidžiama mokėti sumažintus EEG mokesčius ir kurios suvartoja daugiau kaip 1 GWh, vis tiek sudarytų 1–9 % BPV. Per oficialų tyrimą jos pateikė atnaujintus skaičius, iš kurių matyti, kad pirmosioms 20 įmonių, kurioms galima taikyti *BeSAR* (pagal suvartojimą), nominalusis papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis sudarytų 0,8–6 % (remiantis 2015 m. duomenimis) šių įmonių BPV, o visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (0,445 EUR ct/kWh) sudarytų 1–11 % BPV.

([15]) Prielaida: elektros tarifas sumažinus EEG papildomą mokestį yra 11,2 EUR ct/kWh.

(67) Siekdamos parodyti galimą viso papildomo mokesčio poveikį įmonėms, Vokietijos valdžios institucijos taip pat pateikė šiuos skaičiavimus:

4 lentelė

Viso papildomo mokesčio poveikio modeliavimas

	Nominalusis papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis	Papildomas mokestis pagal 2016 m. kogeneracinių jėgainių įstatymą	Galutiniai vartotojai	Suvartojimas (GWh)	Našta su lengvata / be jos (GWh)	Našta pagal kogeneracinių jėgainių įstatymą KWKG 2016 (EUR)	Naštos padidėjimas pagal gamybos veiksnius
B kat.	0,255	0,04	1 sektorius	10	0,0255	8 050	3,17
			2 sektorius	100	0,255	44 050	5,79
C kat.	0,255	0,03	3 sektorius	1 000	2,55	304 150	8,38

(68) Galiausiai Vokietija pabrėžė, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio našta prisideda prie papildomo EEG mokesčio naštos.

5. IŠSAMUS PAGALBOS SCHEMOS (SA.47887), APIE KURIĄ PRANEŠTA IR KURIOS PIRMINĖ ANALIZĖ ATLIEKAMA, APIBŪDINIMAS

(69) Paramą naujiems kogeneracijos įrenginiams, kurių įrengtoji galia sudaro 1–50 MWel, apie kurią Vokietijos valdžios institucijos pranešė byloje SA.42393 (2015/N) ir kuri buvo patvirtinta sprendimu pradėti procedūrą, ketinama pradėti teikti 2017–2018 m. žiemą konkurso būdu atrinktiems operatoriams (žr. sprendimo pradėti procedūrą 91 konstatuojamąją dalį). Nustatyta, kad šiuose konkursuose galima dalyvauti, jeigu visa kogeneracijos įrenginio pagaminama elektros energija yra tiekiama į viešąjį tinklą, o jeigu kogeneracijos įrenginio pagamintą elektros energiją tiesiogiai vartoja kogeneracijos įrenginio savininkas arba ji tiekiama į uždarąjį skirstomąjį tinklą, prieš tai neperdavus į viešąjį tinklą, toks įrenginys neatitinka dalyvavimo konkurse reikalavimų. Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad be tokios išimties konkurse nebūtų galima užtikrinti vienodų veiklos sąlygų. Jos paaiškino, kad kogeneracijos būdu pagamintai elektros energijai, kuri vartojama savo reikmėms, galima taikyti sumažintą papildomą EEG mokestį, todėl kogeneracijos įrenginiai, kurių pagaminta elektros energija vartojama savo reikmėms, turėtų sisteminį pranašumą prieš kogeneracijos įrenginius, kurių pagaminta elektros energija tiekiama į tinklą (žr. sprendimo pradėti procedūrą 94 konstatuojamąją dalį).

(70) 2017 m. kovo 29 d. Vokietijos valdžios institucijos informavo Komisiją svarstančios galimybę pasinaudoti KWKG 2016 su pakeitimais 33a straipsnio 2 dalies b punkto bb papunktyje nustatytu įgaliojimu ir leisti konkursuose dalyvauti kogeneracijos įrenginių, kurių pagaminta elektros energija tiekiama į uždaruosius skirstomuosius tinklus, o ne į viešąjį tinklą, operatoriams. Tačiau kogeneracijos įrenginių, kurių pagaminta elektros energija vartojama savo reikmėms, operatoriai vis tiek negalėtų dalyvauti konkursuose paramai gauti, tad pakeitimas, apie kurį pranešama, šiems įrenginiams netaikomas.

(71) Dėl kogeneracijos įrenginių, naudojamų uždaruosiuose skirstomuosiuose tinkluose, Vokietijos valdžios institucijos paaiškino, kad iš pradžių jų operatoriams nebuvo leidžiama dalyvauti konkursuose remiantis tokiomis prielaidomis: jeigu elektros energija gaminama ir vartojama tame pačiame uždarajame tinkle, tinklo mokesčiai gali būti mažesni, palyginti su struktūromis, kai visa suvartojama elektros energija pagaminama uždarajam skirstomajam tinklui nepriklausančiuose kogeneracijos įrenginiuose. Dėl to – tam tikromis aplinkybėmis – uždarajam skirstomajam tinklui priklausančio kogeneracijos įrenginio operatorius gali nustatyti geresnę pagamintos elektros energijos kainą negu elektros energiją į viešąjį tinklą tiekiantis operatorius. Konkurse, kuriame operatoriai varžosi dėl fiksuotos priemokos, kuri bus mokama papildomai prie rinkos kainos, kogeneracijos įrenginių, kurie būtų naudojami uždaruosiuose skirstomuosiuose tinkluose, operatoriai turėtų konkurencinį pranašumą ir jei tas konkurencinis pranašumas būtų sisteminis ir didelis, tie operatoriai galėtų strategiškai siūlyti sąnaudas viršijančias kainas ir taip gauti pernelyg dideles kompensacijas. Vokietijos valdžios institucijos papildė, kad pirmiau paminėtas poveikis taip pat gali atsirasti ir ne uždaruosiuose skirstomuosiuose tinkluose, tačiau kogeneracijos įrenginio operatorius pranašumą gali įgyti tik tada, kai prie to paties tinklo yra prijungta tik keletas galutinių vartotojų. Todėl viešajame tinkle dėl tokio poveikio konkurencija dažniausiai nebūna iškraipoma.

(72) Tačiau, šį klausimą išnagrinėjusios išsamiau, Vokietijos valdžios institucijos pastebėjo, kad uždarieji skirstomieji tinklai skiriasi savo struktūra ir kad dažniausiai tinklo mokesčiai nesutaupomi arba sutaupytų lėšų suma būna gana nedidelė, tad 71 konstatuojamojoje dalyje paminėta strateginio kainų siūlymo rizika yra daug mažesnė, negu manyta. Tokia išvada padaryta remiantis įvairiais Vokietijos valdžios institucijų per tą laiką vykdytais stebėjimais.

(73) Pirma, tam, kad kogeneracijos įrenginio operatorius galėtų teikti strateginį kainos pasiūlymą, jis turėtų nustatyti daug geresnę pagamintos elektros energijos kainą, vadinasi, turėtų sutaupyti nemažai tinklo mokesčių. Kad poveikis būtų didelis, didelė pagamintos elektros energijos dalis turėtų būti parduodama vietos vartojimo reikmėms. Kitu atveju galimybės nustatyti geresnes kainas nebūtų.

(74) Antra, visi pagalbos gavėjai, kuriems taikomi mažesni tinklo mokesčiai, yra uždarojo skirstomojo tinklo galutiniai vartotojai, nepaisant to, ar su kogeneracijos įrenginio operatoriumi jie yra sudarę energijos tiekimo sutartį, ar ne. Todėl kogeneracijos įrenginio operatorius turėtų sudaryti sutartis su visais galutiniais vartotojais arba bent su dauguma jų. Jeigu prie uždarojo skirstomojo tinklo prijungta daug galutinių vartotojų, jie gali pradėti elgtis savanaudiškai. Kadangi tinklo mokesčiai būtų mažesni, galutiniai vartotojai nenorėtų mokėti kogeneracinės jėgainės operatoriui didesnių kainų. Kadangi kogeneracijos įrenginiai yra ilgalaikis turtas, operatorius taip pat turėtų užtikrinti, kad su dauguma galutinių vartotojų, prijungtų prie uždarojo skirstomojo tinklo, būtų sudarytos ilgalaikės sutartys, todėl sumažėja tikimybė nustatyti galutiniams vartotojams (daug) didesnes kainas.

(75) Trečia, uždarųjų skirstomųjų tinklų galutiniai vartotojai dažnai būna pramoniniai vartotojai, turintys teisę mokėti mažesnius tinklo mokesčius pagal įvairias Elektros tinklo mokesčio reglamento (*Stromnetzentgeltverordnung*) 19 straipsnyje nustatytas išimtis. Kadangi tarifai mažinami remiantis stabiliu arba specifiniu galutinių vartotojų vartojimo pobūdžiu, o ne tuo, kad tinklas yra uždarasis skirstomasis tinklas, norint sumažinti tinklo mokesčius, kad būtų galima derėtis dėl didesnių kainų, būtų naudojamasi tik maža kainų skirtumo dalimi arba tuo tikslu kainų skirtumu nebūtų naudojamasi apskritai.

(76) Dėl to Vokietijos valdžios institucijos pažymėjo, kad numatomas konkurencinis pranašumas nebūtinai yra didelis, jis taip pat nebūtų sisteminis, tad strateginio kainų siūlymo rizika taip pat būtų mažesnė, negu baimintasi iš pradžių (jei tokia rizika apskritai iškiltų). Todėl Vokietijos valdžios institucijos svarsto galimybę papildomai nekeisdamos konkurso sąlygų leisti konkurse dalyvauti kogeneracijos įrenginių, kuriuose pagaminta elektros energija tiekiama į uždarąjį skirstomąjį tinklą, operatoriams. Tačiau jeigu iš vėlesnių užklausų per teisėkūros procedūrą bus matyti, kad konkurencija vis dar iškraipoma ir konkurso struktūroje reikalingos tam tikros priemonės, Vokietijos valdžios institucijos įsipareigojo pranešti Komisijai apie tokį poveikį ir visas taisomąsias priemones. Bet kuriuo atveju Vokietijos valdžios institucijos įsipareigojo į paramos kogeneracinėms jėgainėms vertinimo schemą taip pat įtraukti kogeneracijos įrenginių, kurių pagaminta elektros energija tiekiama į uždaruosius skirstomuosius tinklus, operatorių dalyvavimą.

(77) Vokietijos valdžios institucijos patvirtino, kad atitinkami kogeneracijos įrenginiai yra sprendimo pradėti procedūrą 23 ir 63 konstatuojamosiose dalyse aprašyti kogeneracijos įrenginiai, dėl kurių Vokietijos valdžios institucijos pateikė šiuos bendrų išlygintų energijos gamybos sąnaudų skaičiavimus.

5 lentelė

Rangovų vykdomų projektų bendros išlygintos energijos gamybos sąnaudos, kai *BesAR* netaikoma, įrengtieji pajėgumai sudaro daugiau kaip 100 kWel, per 15 metų (2016–2030 m.) suvartota energija sudarys iki 10 MW, o per 20 metų (2016–2035 m.) daugiau kaip 10 MW, diskonto norma per metus yra 30 %, EUR ct/kWh (2013 m. vertės)

Sektorius, kuriame veikia rangovo klientas	Automobilių dalių gamintojas	Automobilių gamintojas	Automobilių gamintojas	Automobilių gamintojas	Automobilių gamintojas	Automobilių gamintojas
Įrenginio tipas	BHKW 5	BHKW 5	DT 1	GT 1	BHKW 6	GUD 1
El. pajėgumas	2 000 kW	2 000 kW	5 000 kW	10 000 kW	10 000 kW	20 000 kW
Viso apkrovimo valandos	4 500 h/a	8 000 h/a	5 500 h/a	5 500 h/a	5 500 h/a	5 000 h/a
Savo reikmėms panaudojama dalis	50 %	100 %	100 %	100 %	100 %	80 %
Bendros išlygintos energijos gamybos sąnaudos	10,42	7,22	12,13	8,42	8,49	11,56
Vidutinė rinkos kaina	6,77	6,25	6,25	6,25	6,25	5,87
Bendrų išlygintų energijos gamybos sąnaudų ir rinkos kainos skirtumas	3,65	0,97	5,88	2,17	2,24	5,7

(78) Kaip ir kiti kogeneracijos įrenginiai, kurių operatoriai gali dalyvauti konkursuose, pagal tinkamumo reikalavimus jie turės būti efektyviai energiją vartojantys kogeneracijos įrenginiai.

(79) Pagalba per konkursą atrinktiems kogeneracijos įrenginiams bus teikiama kaip priemoka prie rinkos kainos 30 000 viso apkrovimo valandų. Priemoka nebus mokama, jeigu valandinės sutarties vertė sudarant neatidėliotinus sandorius (prieš vieną dieną) Vokietijoje bus nulinė arba neigiama (KWKG 2016, apie kurį pranešta, 7 straipsnio 8 dalis, KWKG 2016 su pakeitimais 7 straipsnio 7 dalis). Apskaičiuojant viso apkrovimo valandas, kuriomis galima teikti paramą, į šiuo laikotarpiu pagamintą elektros energiją nebus atsižvelgiama. Kogeneracinės jėgainės operatorius taip pat yra atsakingas už balansavimą.

6. PAPILDOMŲ KOGENERACINIŲ JĖGAINIŲ MOKESČIŲ SUMAŽINIMO ĮVERTINIMAS

6.1. Valstybės pagalbos buvimas pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį

(80) Pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį „išskyrus tuos atvejus, kai Sutartys nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.

(81) Vertindama, ar priemonė pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį yra valstybės pagalba, Komisija turi įvertinti, ar:

a) priemone tam tikroms įmonėms arba sektoriams suteikiamas pranašumas (atrankusis pranašumas);

b) priemonė priskirtina valstybei ir ar priemonei naudojami valstybiniai ištekliai;

c) priemone iškraipoma konkurencija arba ar priemonė kelia tokią grėsmę;

d) priemonė gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1. *Atrankusis pranašumas*

(82) Teisingumo Teismas 2016 m. gruodžio 21 d. sprendime sujungtose bylose *Komisija/World Duty Free Group* ir *Komisija/Banco Santander ir Santusa* ([16]) priminė, kad, siekiant nustatyti, ar mokestinė priemonė arba rinkliava yra atrankinio pobūdžio, reikia patikrinti, ar pagal priemonę ūkio subjektai, kurių faktinė ir teisinė padėtis pagal atitinkamos bendros mokesčių sistemos siekiamą tikslą yra panaši, yra diferencijuojami ir ar šios diferenciacijos negalima pateisinti aptariamos sistemos pobūdžiu ir bendra struktūra.

(83) Sprendime pradėti procedūrą Komisija nustatė, kad iš esmės papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra mokėtinas už kiekvieną galutiniams vartotojams viešajame tinkle arba atitinkamų tinklo operatorių valdomame uždarajame skirstomajame tinkle tiekiamos elektros energijos kWh. Šis papildomas mokestis yra visiems vienodas ir mokamas už kWh. Kaip paaiškina 2.2.1 ir 2.3 skirsniuose, papildomo mokesčio nustatymo sistema pagal KWKG 2016 su pakeitimais išliko iš esmės nepakitusi, ji ir toliau grindžiama principu, kad kogeneracinių jėgainių mokestis yra visiems vienodas. 2016 m. įprastas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis buvo 0,445 EUR ct/kWh, o 2017 m. – 0,438 EUR ct/kWh.

(84) Taigi, pagal KWKG 2016, apie kurį pranešta, papildomą mokestį sumažinus atitinkamai iki 0,04 ir 0,03 EUR ct/kWh, sumažėja įmonių, kurios yra B arba C kategorijų galutiniai vartotojai, papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis, dėl to sumažėja mokesčių našta, kuri šioms įmonėms tektų įprastu atveju. Be to, pagal KWKG 2016 su pakeitimais papildomą mokestį 2016 m. apribojus iki 0,056 EUR ct/kWh, 2017 m. – iki 0,06 ir 0,08 EUR ct/kWh, 2018 m. – iki 0,12 ir 0,16 EUR ct/kWh, sumažėja įmonių, kurios yra B arba C kategorijų galutiniai vartotojai, finansinė našta, dėl to sumažėja našta, kuri šioms įmonėms tektų įprastu atveju. Be to, daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurios atitinka KWKG 2016 su pakeitimais 20 konstatuojamojoje dalyje išdėstytas sąlygas, papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį apribojus iki 15 % viso papildomo mokesčio (ir iki 0,5 arba 4 % jų BPV), sumažėja įmonių, kurios yra B arba C kategorijos galutiniai vartotojai, tenkanti finansinė našta, dėl to sumažėja našta, kuri šioms įmonėms tektų įprastu atveju. Tokiu tarifų sumažinimu suteikiamas pranašumas ([17]).

([16]) 2016 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Komisija/World Duty Free Group*, sujungtose bylose C-20/15 P ir C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, 60 punktas.

([17]) 2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Austrija/Komisija*, T-251/11, ECLI:EU:T:2014:1060, 112 punktas; 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, 55 punktas.

(85) Pranašumas taip pat yra atrankusis. C kategorijos galutiniams vartotojams tarifai sumažinami tik gamybos sektoriuje. Šiame sektoriuje tarifai sumažinami tik įmonėms, kurios per metus suvartoja daugiau kaip 1 GWh ir kurių elektros energijos sąnaudos sudaro daugiau kaip 4 % jų apyvartos (taip kiti gamybos sektoriai atmetami, nes juose tokios vertės paprastai nepasiekiamos; žr. sprendimo pradėti procedūrą 127 punktą). Tą patį galima pasakyti apie tarifų sumažinimą daug elektros energijos vartojančioms ir 20 konstatuojamojoje dalyje išdėstytas sąlygas atitinkančioms įmonėms. Tarifų sumažinimas yra atrankus, nes tarifai sumažinami tik tam tikruose sektoriuose veikiančioms įmonėms, o sektoriaus viduje jie sumažinami tik įmonėms, kurios tam tikroje vartojimo vietoje suvartoja 1 GWh elektros energijos ir pasiekia tam tikrą elektros energijos vartojimo intensyvumo slenkstinę ribą.

(86) Tarp B kategorijos galutinių vartotojų pranašumą įgyja tik tos įmonės, kurios per metus suvartoja 1 GWh. Komisija taip pat pažymi, kad, nors prie B kategorijos gali būti priskirti visų sektorių galutiniai vartotojai, pagal 1 GWh slenkstinę ribą kai kurie sektoriai ir įmonės, paprastai niekada nepasiekiantys tokios slenkstinės vartojimo ribos, *de facto* atmetami.

(87) Tačiau turint galvoje papildomu mokesčiu siekiamą tikslą (prisidėti prie kogeneracinių jėgainių rėmimo), B arba C kategorijos galutinių vartotojų ir daug elektros energijos vartojančių įmonių teisinė ir faktinė padėtis yra panaši. Pirmiausia, tie galutiniai vartotojai vartoja elektros energiją, tiekiamą į viešąjį elektros tinklą arba uždarą tinklą, kaip A kategorijos galutiniai vartotojai. Dėl paramos didelio naudingumo kogeneracinėms jėgainėms, finansuojamos iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, jie, kaip A kategorijos galutiniai vartotojai, gauna naudos dėl mažesnio išmetamo CO_2 kiekio.

(88) Vokietijos valdžios institucijos nepateikė pastabų dėl priemonės atrankumo.

(89) Iš „BV Glas“ argumentų galima suprasti, jog tai, kad tarifai sumažinami tik gamybos sektoriui, atitinka sistemos logiką, nes gamybos sektoriuose veikiančioms įmonėms dažniausiai tenka pripažinti esamas kainas ir jos negali perkelti papildomų sąnaudų vartotojams, o paslaugų sektoriai paprastai perkelia papildomus mokesčius vartotojams.

(90) Komisija pirmiausia pažymi, kad tais atvejais, kai ji nustato, jog tam tikra priemone įmonėms kuriamos skirtingos sąlygos, nors, atsižvelgiant į aptariamos priemonės tikslą, tų įmonių faktinė ir teisinė padėtis panaši, taip įmonių mokesčius diferencijuojanti valstybė narė turi pati įrodyti, kad tai pagrįsta atitinkamos sistemos pobūdžiu ir bendra logika ([18]). Vokietijos valdžios institucijos nesirėmė argumentu, kad tarifų sumažinimas atitiks papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio pobūdį ir bendrą schemą. Visų pirma, jos nenurodė, jog papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis būtų grindžiamas principu, kad yra nustatomas įmonėms tik tada, jei jos gali perkelti papildomas sąnaudas vartotojams. Be to, tinkamumo sąlygomis nepatvirtinama (nepagrįsta) prielaida, kad įprasta papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sistema grindžiama principu, jog papildomas mokestis nustatomas įmonėms tik tada, jei jos gali papildomas sąnaudas perkelti vartotojams.

(91) Pirma, galimybė mokėti sumažintą mokestį pagal KWKG 2016, apie kurį pranešta, nepriklauso nuo to, ar įmonės įrodo, jog negali perkelti savo papildomų sąnaudų vartotojams. Antra, nepateikta jokių duomenų, iš kurių būtų matyti, jog visi sektoriai ir įmonės, kuriems taikomi B ir C kategorijų galutiniams vartotojams sumažinti tarifai, *de facto* negali perkelti savo papildomų sąnaudų, o tie, kuriems sumažinti tarifai netaikomi, gali perkelti savo papildomas sąnaudas. Trečia, „BV Glas“ argumentai, jog yra normalu, kad tarifai sumažinami tik gamybos sektoriuje veikiančioms įmonėms, prieštarauja tam, kad tarifai sumažinami B kategorijos galutiniams vartotojams: tai gali būti paslaugų sektoriuje veikiančios įmonės ir jos neprivalo būti daug elektros energijos vartojančios įmonės. Dėl KWKG 2016 su pakeitimais taip pat pažymėtina, jog Vokietijos valdžios institucijos nenurodė, kad papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis nustatomas pagal tai, ar galutiniai vartotojai gali perkelti savo sąnaudas. Be to, negalėjimas perkelti sąnaudų nėra oficiali tarifo sumažinimo tinkamumo sąlyga.

(92) Todėl Komisija daro išvadą, kad tarifų sumažinimo negalima vertinti pagal papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sistemos logiką, ir palieka galioti savo išvadą, kad nagrinėjamu tarifų sumažinimu pagalbos gavėjams, kuriems jie sumažinami, suteikiamas atrankusis pranašumas.

(93) Vokietijos valdžios institucijos į KWKG 2016 su pakeitimais taip pat įtraukė 27b straipsnį, kuriame numatyta, kad už kaupiamą elektros energiją papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis renkamas, kai elektra perduodama iš kaupimo įrenginių, o ne tada, kai ji perduodama į kaupimo įrenginius. Komisija mano, kad ši nuostata atitinka

([18]) 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija/Nyderlandai*, C-279/08 P, ECLI:EU:T:2011:551, 32 punktas.

papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio pobūdį ir bendrą schemą (taigi tuo atrankusis pranašumas nesuteikiamas): taip siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo – laikomasi mokesčių arba rinkliavų sistemose bendrai taikomo principo. Ši nuostata atitinka principą, kad papildomas mokestis mokėtinas tada, kai elektra imama iš tinklo ir vartojama. Tačiau Vokietija paaiškino, kad kaupimo įrenginiuose kaupiama elektros energija dar nevartota. Todėl Komisija mano, kad KWKG 2016 su pakeitimais 27b straipsnyje numatyta išimtis nėra atrankioji.

6.1.2. *Valstybiniai ištekliai ir priskirtinumas valstybei*

(94) Sprendime pradėti procedūrą Komisija nustatė, kad tarifų sumažinimas priskirtinas valstybei, nes visais atvejais tarifų sumažinimas nustatytas įstatymu (KWKG 2016), taigi, priskirtinas valstybei. Be to, Komisija pažymėjo, kad BAFA (t. y. Federalinis ekonomikos reikalų ir eksporto kontrolės biuras, aukštesnioji federalinės valdžios institucija, pavaldi Federalinei ekonomikos reikalų ir energetikos ministerijai) yra atsakinga už patikras siekiant užtikrinti, kad paramą gautų vien tinkami operatoriai.

(95) Sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat nustatė, kad tarifų sumažinimas finansuotas iš valstybinių išteklių.

(96) Šiuo atžvilgiu Komisija pirmiausia pažymėjo, jog tam, kad galėtų finansuoti paramą kogeneracinėms jėgainėms, Vokietija nustatė specialų papildomą mokestį – papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį (žr. KWKG 2016, apie kurį pranešta, 26 straipsnį ir KWKG 2016 su pakeitimais 26 straipsnį, kuriuo nustatomas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis ir tinklo operatoriams suteikiama teisė rinkti papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį iš galutinių vartotojų) ir apibrėžė jo tikslą (t. y. finansuoti valstybės energetikos politiką: remti kogeneracines jėgaines ir subsidijuoti investicijas į kaupimo ir centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklus), jo dydžio nustatymo metodiką – kai kurių kategorijų galutiniams vartotojams (B ir C kategorijų galutiniams vartotojams ir daug elektros energijos vartojančioms įmonėms) jį nustato tiesiogiai valstybė. Be to, surinkto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio deficitas ir perviršis (palyginti su reikalinga parama) kitais metais koreguojamas, taip užtikrinant, kad tinklo operatoriams būtų atlygintos visos papildomos sąnaudos, kurių šie patiria vykdydami prievolę prisidėti prie paramos. Kartu tai reiškia, kad tinklo operatoriai negali panaudoti papildomo mokesčio pajamų jokiais kitais tikslais, išskyrus paramą elektros energijos gamybai kogeneracijos būdu, šilumos ir vėsumos kaupimui ir centralizuotam šildymui ir (arba) vėsinimui. Tuo remdamasi, Komisija padarė išvadą, kad, kaip ir byloje, kurioje 2013 m. gruodžio 19 d. priimtas sprendimas *Association Vent de Colère!* ([19]), valstybė, remdamasi KWKG 2016, sukūrė sistemą, pagal kurią tinklo operatorių sąnaudos, patirtos remiant elektros energijos gamybą kogeneracijos būdu, kaupimo įrenginius bei centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklus, visiškai kompensuojamos iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, kurį moka galutiniai elektros energijos vartotojai. Dėl šios aplinkybės ši byla skiriasi nuo bylos, kurioje priimtas 2001 m. kovo 13 d. sprendimas *PreussenElektra* ([20]), nes pastarojoje byloje nagrinėtu atveju elektros tiekėjai turėjo dengti papildomas sąnaudas iš nuosavų lėšų. Be to, nei parama kogeneracinėms jėgainėms, teikiama elektrą kogeneracijos būdu gaminančioms įmonėms, nei investicijų subsidijos, teikiamos centralizuoto šildymo ir vėsinimo tinklų bei kaupimo įrenginių operatoriams, nėra prekių arba paslaugų kaina. Iš tiesų, tinklo operatoriai sumoka kogeneracinėms jėgainėms skirtą paramą kogeneracijos įrenginių operatoriams, nors elektros energija parduodama ne tinklo operatoriams, o trečiosioms šalims; tam tikrais atvejais ją netgi suvartoja pats kogeneracijos įrenginio operatorius. Be to, centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklai ir kaupimo įrenginiai išlieka subsidijos prašančio operatoriaus nuosavybė ir subsidijos sumokėjimas nesuteikia elektros tinklo operatoriams jokios teisės į atitinkamus centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklus ir kaupimo įrenginius (dėl paramos centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklams ir kaupimo įrenginiams žr. sprendimo pradėti procedūrą 33–45 konstatuojamąsias dalis).

(97) Sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat pažymėjo, kad perdavimo tinklo operatoriams sistemoje tenka ypatingas vaidmuo. Jiems patikėta pagal KWKG 2016 nustatytą metodiką apskaičiuoti papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį ir administruoti papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio finansinius srautus. Finansinė našta dėl paramos kogeneracinėms jėgainėms, centralizuoto šildymo tinklui ir šildymo sistemoms yra visiškai perduota jiems; jie tada turi užtikrinti, kad finansinė našta būtų vienodai paskirstyta tarp perdavimo tinklo operatorių (proporcingai prie jų tinklų prisijungusiems A, B ir C kategorijų galutiniams vartotojams), o papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis iš skirstomojo tinklo operatorių pervedamas perdavimo tinklo operatoriams siekiant atlyginti dėl paramos atsiradusią finansinę naštą. Jeigu biudžetas viršijamas, jie taip pat privalo įspėti BAFA. Šiuo

([19]) 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Vent De Colère ir kt.*, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851.
([20]) 2001 m. kovo 13 d. Sprendimas *PreussenElektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160.

atžvilgiu jų padėtis panaši į *Samenwerkende Elektriciteits-Produktiebedrijven* NV padėtį, nagrinėtą byloje, kurioje priimtas 2008 m. liepos 17 d. sprendimas *Essent Network Noord* ([21]) ir perdavimo sistemos operatorių padėtį, nagrinėtą byloje, kurioje priimtas 2016 m. gegužės 10 d. sprendimas *Vokietija/Komisija* (EEG 2012) ([22]).

(98) Sprendime pradėti procedūrą Komisija taip pat nustatė, jog tai, kad papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį kontroliuoja valstybė, patvirtinama tuo, kad: papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį reikia pervesti į atskirą sąskaitą, kad reguliavimo institucija galėtų patikrinti, ar įvairiai tinklo operatorių veiklai nenaudojamos kryžminės subsidijos. Be to, pagal įstatymą reikalaujama, kad perdavimo tinklo operatorių sąskaitų išrašymą kontroliuotų auditorius arba atestuotasis apskaitininkas. Galiausiai įstatyme taip pat apribojamas bendras priemonės biudžetas ir bendra papildomo mokesčio suma. Jeigu yra rizikos, kad biudžetas bus viršytas, perdavimo tinklo operatoriai turi įspėti BAFA, o ji tada apskaičiuoja naujas – tik mažesnes – paramos normas, kad biudžetas nebūtų viršytas. Taip dar kartą patvirtinama, kad papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra valstybės kontroliuojamas išteklius.

(99) Vokietijos valdžios institucijos nepateikė pastabų dėl šio aspekto. „BV Glas“ pateikė pastabą, kad priemonė nėra valstybės pagalba, nes ja nesukuriama našta valstybės biudžetui. Tačiau Komisija šiuo atžvilgiu pažymi, jog remiantis suformuota jurisprudencija, tam, kad ištekliai būtų laikomi valstybiniais ištekliais, jie neprivalo patekti į valstybės biudžetą. Pakanka, jei jie išlieka valstybės kontroliuojami ([23]). Iš tiesų, pranašumas, suteikiamas tiesiogiai arba netiesiogiai naudojant valstybinius išteklius, pagal SESV 107 straipsnio 1 dalį yra laikytinas pagalba. Kadangi išskiriama valstybės ir iš valstybinių išteklių suteikta pagalba, į pagalbos apibrėžtį įtraukiama ne tik tiesiogiai valstybės, bet ir per valstybės paskirtas arba įsteigtas viešąsias ar privačiąsias įstaigas teikiama pagalba ([24]).

(100) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija palieka galioti savo išvadą, kad papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis laikytinas valstybiniu ištekliumi, dėl to papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimas taip pat finansuojamas iš valstybinių išteklių. Šis tarifų sumažinimas finansuojamas iš valstybinių išteklių kaip parama kogeneracinėms jėgainėms. Visais atvejais papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimas buvo nustatytas įstatyme ir kontroliuojamas valstybės taip pat, kaip visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis (žr. tai, kas išdėstyta pirmiau). Todėl reikia laikyti, kad ir papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas yra finansuojamas iš valstybinių išteklių ([25]).

6.1.3. *Poveikis prekybai ir įtaka konkurencijai*

(101) Papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas gali iškraipyti tame pačiame sektoriuje veikiančių įmonių tarpusavio konkurenciją, nes tarifus galima sumažinti ne visoms įmonėms (tai priklauso nuo jų suvartojamos energijos ir (arba) santykinės elektros energijos sąnaudų dalies, palyginti su apyvarta ir (arba) palyginti su BPV), sumažinimas taip pat gali paveikti valstybių narių tarpusavio prekybą ir konkurenciją su kitų valstybių narių įmonėmis. Įmonės, kurioms taikomi sumažinti tarifai, iš tiesų dažniausiai veikia tam tikruose gamybos sektoriuose ir jų elektros energijos sąnaudos sudaro didesnę gamybos sąnaudų dalį (tai – metalo, popieriaus, chemijos, stiklo gamybos, perdirbimo, medienos, maisto ir pašarų sektoriai, žr. sprendimo pradėti procedūrą 127 konstatuojamąją dalį ir 3 lentelę). Pavyzdžiui, chemijos, popieriaus, automobilių gamybos ir automobilių dalių tiekimo sektoriuose veikiančios įmonės konkuruoja su kitose valstybėse narėse veikiančiomis įmonėmis.

(102) „BV Glas“ nurodė, kad įtakos konkurencijai nedaroma, bet nepaaiškino, kodėl. Iš „BV Glas“ argumentų galima suprasti, kad konkurencijai įtakos nebūtų, nes priemone siekiama sušvelninti konkurenciniu požiūriu nepalankią padėtį, palyginti su kitų valstybių narių įmonėmis. Kadangi papildomi kogeneracinių jėgainių mokesčiai taikomi ir

([21]) 2008 m. liepos 17 d. Sprendimas *Essent Netwerk Noord ir kt.*, C-206/06 ECLI:EU:C:2008:413.
([22]) 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281.
([23]) 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *Prancūzija/Komisija*, C-482/99 EU:C:2002:294, 37 punktas ir 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, 83 punktas.
([24]) Šiuo klausimu žr. 1977 m. kovo 22 d. Sprendimo *Steinike & Weinlig*, C-78/76, EU:C:1977:52, 21 punktą, 1993 m. kovo 17 d. Sprendimo *Sloman Neptun/Bodo Ziesemer*, sujungtos bylos C-72/91 ir C-73/91, EU:C:1993:97, 19 punktą ir 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, 81 punktą.
([25]) Taip pat žr. 2016 m. gegužės 10 d. Sprendimo *Vokietija/Komisija*, T-47/15 EU:T:2016:281, 112 punktą ir 2014 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Austrija/Komisija*, T-251/11, ECLI:EU:T:2014:1060, 76 punktą.

kitose valstybėse narėse (pavyzdžiui, Prancūzijoje ([26])), šis argumentas nepagrįstas faktais. Be to, remiantis suformuota jurisprudencija, tai, kad priemone siekiama vienodomis priemonėmis suderinti valstybių narių konkurencijos sąlygas, nėra pagrindas laikyti, kad priemonė nėra valstybės pagalba ([27]).

6.1.4. *Išvada dėl valstybės pagalbos buvimo*

(103) Todėl Komisija daro išvadą, kad sumažinant papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčių tarifus B ir C kategorijų galutiniams vartotojams ir daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kaip numatyta KWKG 2016, teikiama Sutarties 107 straipsnyje nurodyta valstybės pagalba.

6.2. **Esama pagalba, nauja pagalba ir pagalbos teisėtumas**

(104) „BV Glas“ pabrėžė, kad KWKG 2016 ir KWKG 2002 labai panašūs, todėl tai – esama pagalba.

(105) Tačiau Komisija pažymi, kad, nors KWKG 2002 ir KWKG 2016 yra daug kuo panašūs, pagal tai negalima daryti išvados, jog pagalbos schemą, kurią sudaro KWKG 2016 nustatytas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas, reikėtų laikyti esamos pagalbos schema.

(106) Komisija iš tiesų nusprendė, kad 2000 m. gegužės 12 d. įstatymu dėl elektros gamybos kogeneracijos būdu apsaugos (toliau – KWKG 2000), vienu iš iki įstatymo KWKG 2016 galiojusių teisės aktų, valstybės pagalba neteikta ([28]). Tačiau sprendime pradėti procedūrą (288 konstatuojamoji dalis) Komisija pažymėjo, kad KWKG 2000 panaikintas dar 2002 m., vietoj jo priėmus KWKG 2002, o vietoj šio įstatymo vėliau priimtas KWKG 2016.

(107) Taigi, pagalbos priemonės negalima laikyti esama pagalba, juolab, kad KWKG 2000 ir KWKG 2016, o iš tikrųjų net KWKG 2000 ir KWKG 2002, kai kuriais aspektais iš esmės skiriasi.

(108) Pirmas skirtumas yra tai, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas, dėl kurio pradėtas oficialus tyrimas, KWKG 2000 nebuvo numatytas ir Komisija 2002 m. gegužės 22 d. sprendime dėl valstybės pagalbos NN 68/2000 „Vokietija, 2000 m. gegužės 12 d. Elektros energijos gamybos kogeneracijos būdu apsaugos įstatymas“ ([29]) jo nenagrinėjo.

(109) Be to, pagal KWKG 2000 tiesiog nustatyta pirkimo prievolė ir už prekę mokėtina kaina. Tinklo operatoriai turėjo dalytis našta. Tačiau įstatyme nebuvo nustatytas joks papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis, iš kurio būtų finansuojama parama, ir, kaip paminėta ankstesnėje konstatuojamojoje dalyje, nebuvo numatytas papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių sumažinimas tam tikrų kategorijų galutiniams vartotojams.

(110) KWKG 2016 skiriasi nuo KWKG 2000 šiais aspektais: pirma, vietoj pirkimo prievolės nustatyta prievolė mokėti priemokas už elektros energiją, kurios tinklo operatorius dažniausiai neperka. Antra, KWKG 2016 taip pat numatyta parama savo reikmėms suvartojamai elektros energijai, t. y. elektros energijai, kuri net nėra perduodama į tinklo operatorių valdomus tinklus. Trečia, KWKG 2016 taip pat numatyta parama šilumos kaupimui ir centralizuoto šildymo tinklams, t. y. su elektros tinklu nesusijusiai infrastruktūrai. Ketvirta, įstatyme garantuojama, kad iš įstatyme nustatyto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tinklo operatoriams būtų atlyginamos visos papildomos sąnaudos ir kad perdavimo tinklo operatoriai centralizuotų su priemokos ir papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio mokėjimu susijusius finansinius srautus. Papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis yra visiems tinklams vienodas papildomas mokestis, mokamas už kWh. Penkta, įstatyme nustatytas maksimalus biudžetas, kuriuo taip pat apribojamas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio didinimas. Ir šešta, KWKG 2016 nustatyta B ir C kategorijų galutiniams vartotojams taikoma papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio viršutinė riba. Galiausiai pažymėtina, kad parama kogeneracijos įrenginiams, centralizuoto šildymo tinklams ir pan. teikiama tik gavus BAFA leidimą. Tokia tinkamumo patvirtinimo tvarka KEKG 2000 nebuvo numatyta.

([26]) 2014 m. kovo 27 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.36511 (2014/C) (ex 2013/NN). Prancūzija. Atsinaujinančiosios energijos paramos mechanizmas ir CSPE mokesčio ribos. Kvietimas teikti pastabas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalį (OL C 348, 2014 10 3, p. 78).

([27]) 2017 m. vasario 1 d. Sprendimo *Portovesme/Komisija*, C-606/14 P, ECLI:EU:C:2017:75, 91 dalis.

([28]) 2002 m. gegužės 22 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos NN 68/2000. Vokietija. 2000 m. gegužės 12 d. Elektros gamybos kogeneracijos būdu apsauga (OL C 164, 2002 7 10, p. 5).

([29]) Ten pat.

(111) Keletas svarbių KWKG 2000 pakeitimų padaryta dar KWKG 2002: prievolė mokėti priemoką prie rinkos kainos (vietoj prievolės tiesiog pirkti elektros energiją už tam tikrą kainą), įstatyme nustatyta garantija, kad tinklo operatoriams bus atlygintos papildomos dėl prievolės mokėti priemoką patiriamos sąnaudos, sukuriamas vienodas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis, perdavimo tinklo operatoriams tenka pagrindinis vaidmuo centralizuojant finansinius srautus, susijusius su paramos ir papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio mokėjimu, ir dviejų kategorijų (B ir C) galutiniams vartotojams nustatoma papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio viršutinė riba. 2002 m. taip pat nustatyta prievolė gauti BAFA leidimą naudotis parama. 2009 m. KWKG 2002 iš dalies pakeistas, kad parama taip pat būtų teikiama už savo reikmėms suvartojamą elektros energiją ir taip pat būtų teikiama centralizuotiems šildymo tinklams. 2012 m. KWKG 2002 iš dalies pakeistas – įtraukta parama šilumos ir vėsumos kaupimo įrenginiams ir centralizuoto vėsinimo tinklams. KWKG 2016 nustatytas biudžeto apribojimas.

(112) Tad, atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad KWKG 2016 ir KWKG 2002 kai kuriais atžvilgiais yra panašūs, bet tai negali būti pagrindas pagalbą laikyti esamos pagalbos priemone, nes sprendime byloje NN 68/2000 ([30]) nagrinėtas ne įstatymas KWKG 2002, bet įstatymas KWKG 2000, o įstatymu KWKG 2016 įstatymas KWKG 2000 kai kuriais atžvilgiais iš esmės pakeistas.

(113) KWKG 2002 ir KWKG 2016 panašumai (prievolė mokėti priemoką prie rinkos kainos, įstatyme nustatyta garantija, kad tinklo operatoriams bus atlygintos papildomos dėl prievolės mokėti priemoką patiriamos sąnaudos, vienodo papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio nustatymas ir papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas tam tikriems galutiniams vartotojams, pagrindinis perdavimo tinklo operatorių vaidmuo centralizuojant su paramos ir papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio mokėjimu susijusius finansinius srautus, BAFA leidimas norint naudotis parama) ir skirtumai, palyginti su KWKG 2000, faktiškai leidžia daryti išvadą, kad jau papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas pagal KWKG 2002 buvo laikytinas valstybės pagalba. Komisija pripažįsta, kad pagal 1 straipsnio a dalies iv punktą, taikomą kartu su Reglamento (ES) 2015/1589 17 straipsniu, esama pagalba galima laikyti tik prieš 10 metų iki 2016 m. spalio 24 d. nustatytą papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimą.

(114) Be to, Vokietija pateikė nuo 2011 m. taikomą koregavimo planą, kuriame akivaizdžiai pripažino, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas nuo 2011 m. tikrai susijęs su nauja valstybės pagalba, palyginti su KWKG 2002.

6.3. **Suderinamumas su vidaus rinka**

(115) Sprendime pradėti procedūrą Komisija padarė išvadą, kad valstybės pagalba didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiams, kaupimo įrenginiams ir energiją efektyviai vartojantiems centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklams, teikta pagal KWKG 2016, buvo suderinama su vidaus rinka.

(116) Tačiau sprendime pradėti procedūrą Komisija iškėlė abejones, ar B ir C kategorijų galutiniams vartotojams sumažinti papildomi kogeneracinių jėgainių mokesčiai pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą gali būti laikomi suderinamais su vidaus rinka.

(117) Toliau išdėstytas suderinamumo vertinimas atliktas tik dėl tarifų sumažinimo nuo 2007 m. B ir C kategorijų galutiniams vartotojams ir 20 konstatuojamojoje dalyje nurodytoms daug elektros energijos vartojančioms įmonėms. Šiame sprendime papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas geležinkelio įmonėms nenagrinėjamas. Šių tarifų sumažinimas patvirtintas sprendime SA.43666 ([31]).

(118) Nustačius viršutinę papildomo mokesčio ribą, B ir C kategorijų galutiniai vartotojai ir daug elektros energijos vartojančios įmonės atleidžiami nuo dalies papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, kurį įprastu atveju turėtų mokėti vykdydami kasdienę veiklą ir dengdami savo elektros energijos sąnaudas; tad dėl to sumažėja atitinkamų įmonių veiklos sąnaudos.

(119) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas bendras principas, kad valstybės pagalba Sąjungoje draudžiama. Sutarties 107 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytos to principo išimtys.

(120) Kaip Komisija pažymėjo sprendime pradėti procedūrą, tarifų sumažinimas nepatenka į AEPG taikymo sritį. Pirma, papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis nėra laikytinas aplinkos apsaugos mokesčiu, kaip apibrėžta AEPG 3.7.1 skirsnyje. Papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu išties siekiama konkretaus tikslo, būtent, finansuoti paramą kogeneracijos įrenginiams. Papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis, kitaip negu aplinkos apsaugos mokesčiai, neturi elgsenos keitimo poveikio (žr. AEPG 167 ir 181 dalis). Juo nesiekiama keisti pačios papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio mokėtojų elgsenos. Tad galimybę vertinti jo sumažinimą pagal 3.7.1 skirsnį

([30]) Ten pat.
([31]) 2016 m. rugpjūčio 22 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.43666 (2015/N). Vokietija. Papildomo KWKG mokesčio sumažinimas geležinkeliams (OL C 406, 2016 11 4, p. 1).

galima atmesti. Papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis daug kuo panašus į papildomus atsinaujinančiųjų išteklių mokesčius, iš kurių finansuojama parama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijai, nes juo netiesiogiai siekiama aplinkos apsaugos tikslo – finansuojant paramą kogeneracijai, elektros energijos gamybos sektoriuje mažinti išmetamą CO_2 kiekį. Tačiau AEPG 3.7.2 skirsnis taikomas tik papildomiems mokesčiams, iš kurių finansuojama parama atsinaujinančiųjų išteklių energetikai, tad neapima energijos vartojimo efektyvumo priemonių, tokių kaip didelio naudingumo kogeneracinės jėgainės, finansavimas. Priemonei, apie kurią pranešta, negalima taikyti jokios kitos Komisijos gairės.

(121) Tačiau jeigu pagalbos priemonė yra būtina, proporcinga ir teigiamas poveikis, siekiant bendros svarbos tikslo, yra didesnis už neigiamą poveikį konkurencijai ir prekybai, Komisija gali paskelbti, kad ji yra suderinama, tiesiogiai pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Šias sąlygas galima laikyti įvykdytomis, jeigu į šiuos klausimus atsakoma teigiamai:

a) Ar planuojama pagalbos priemone siekiama aiškiai nustatyto bendros svarbos tikslo ([32])?

b) Ar pagalbos priemonė taikoma tada, kai pagalba gali padėti atlikti esminius patobulinimus, kurių vien rinkos priemonėmis pasiekti nepavyktų (pavyzdžiui, pagalbos priemone ištaisomas rinkos nepakankamumas)?

c) Ar pagalbos priemonė tinkamai suplanuota, kad būtų pasiektas bendros svarbos tikslas (pagalbos reikalingumas) ([33])? Pirmiausia:

— Ar pagalbos priemonė yra tinkama ir būtina, t. y. ar yra kitų, tinkamesnių priemonių?

— Ar pagalbos priemonė daro skatinamąjį poveikį, t. y. ar dėl šios pagalbos keičiasi įmonių elgesys?

— Ar pagalbos priemonė yra proporcinga, t. y. ar tą patį elgesio pokytį būtų galima pasiekti teikiant mažesnę pagalbą?

d) Ar konkurencijos iškraipymai ir poveikis prekybai nedideli ir bendras poveikis teigiamas?

6.3.1. *Bendros svarbos tikslas*

(122) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio paskirtis yra finansuoti paramą didelio naudingumo kogeneracijai, todėl šiuo papildomu mokesčiu netiesiogiai prisidedama prie tos paramos priemonėmis siekiamų tikslų, t. y. mažinti elektros gamybos poveikį aplinkai elektros gamybos sektoriuje didinant energijos vartojimo efektyvumą ir mažinant išmetamą CO_2 kiekį. Komisijos nuomone, tai – bendros svarbos tikslas.

(123) Komisija taip pat pažymėjo, kad sumažinus papildomus kogeneracinių jėgainių mokesčius, iš kurio finansuojama parama bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai, taip pat galima netiesiogiai padėti siekti papildomų mokesčių lėšomis finansuojamų paramos priemonių tikslo (t. y. energijos gamybos sektoriuje didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti su elektros energijos vartojimu susijusį išmetamą CO_2 kiekį), nes sumažinti papildomi mokesčiai taip pat gali padėti užtikrinti pakankamą pačių paramos priemonių finansavimo bazę panašiai į tai, kaip sumažintas atsinaujinančiųjų išteklių energetikos finansavimas padeda užtikrinti pakankamą paramos atsinaujinančiųjų išteklių energetikai finansavimo bazę (žr. AEPG 3.7.2 skirsnį ir ypač 182 dalį). Taigi, jeigu, norint užtikrinti šių paramos priemonių finansavimą, tarifus reikia sumažinti, tarifų sumažinimu taip pat netiesiogiai padedama įgyvendinti sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1–3.3.5 skirsniuose aptariamomis paramos priemonėmis siekiamus tikslus.

(124) Komisija taip pat pažymėjo, kad – kitaip negu atsinaujinančiųjų išteklių energetikos atveju – Sąjunga nėra nustačiusi valstybėms narėms privalomų didelio naudingumo elektros gamybos kogeneracijos būdu tikslų. Tad paramos kogeneracijos įrenginiams finansavimo poreikiai paprastai būna mažesni už paramos atsinaujinančiųjų išteklių energetikai finansavimo poreikius, todėl paramos priemones iš elektros energijos vartojimo mokesčio finansuoti mažiau būtina. Tačiau Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/27/ES ([34]) nustatytas 20 %

([32]) 2009 m. sausio 14 d. Sprendimas *Kronoply/Komisija*, T-162/06, ECLI:EU:T:2009:2, ypač 65, 66, 74 ir 75 punktai.

([33]) 2001 m. birželio 7 d. Sprendimo *Agrana Zucker und Stärke/Komisija*, T-187/99, ECLI:EU:T:2001:149, 74 punktas, 2002 m. gegužės 14 d. Sprendimo *Graphischer Maschinenbau/Komisija*, T-126/99, ECLI:EU:T:2002:116, 41–43 punktai, 2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, ECLI:EU:C:2008:224, 68–69 punktai.

([34]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

pagrindinis energijos vartojimo efektyvumo tikslas ir orientaciniai nacionaliniai energijos vartojimo efektyvumo tikslai, o didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, energiją efektyviai vartojantys centralizuoto šildymo tinklai ir kaupimo sistemos gali svariai prisidėti prie jų įgyvendinimo. Be to, valstybės narės įpareigotos vertinti savo galimybes įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones, prie kurių priskiriami kogeneracijos įrenginiai, centralizuoto šildymo tinklai ir kaupimo įrenginiai, ir išnaudoti nustatytas galimybes. Tad energijos vartojimo efektyvumui skirtų paramos priemonių finansavimo poreikis gali ženkliai išaugti ir kartu padidėti valstybių narių poreikis gebėti finansuoti priemones iš energijos vartojimo mokesčių. Be to, tikslas iki 2030 m. 27 % pagerinti energijos vartojimo efektyvumą, kurį Europos Vadovų Taryba patvirtino 2014 m. spalio 23 d. ([35]), išliks paskata Sąjungai ir jos valstybėms narėms toliau mažinti išmetamą CO_2 kiekį ir taupyti energiją.

(125) Siekiant užtikrinti, kad galutiniai elektros energijos vartotojai, kuriems skatinimo naudotis didelio naudingumo kogeneracija finansavimo sąnaudos (ir su tuo susijusios skatinimo naudotis efektyviai energiją vartojančiais centralizuoto šildymo tinklais ir šilumos kaupimo įrenginiais, sujungtais su kogeneracijos įrenginiais, sąnaudos) daro ypač didelį poveikį, neatsidurtų konkurenciniu požiūriu daug nepalankesnėje padėtyje, Vokietijai gali tekti iš dalies mažinti tarifus, juolab, kad papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis mokamas prie papildomo EEG mokesčio, iš kurio finansuojamos elektros sektoriaus paramos priemonės siekiant mažinti išmetamą CO_2 kiekį ir kovoti su klimato kaita. Iš tiesų, jeigu pernelyg daug įmonių, kurioms papildomi EEG arba kogeneracinių jėgainių mokesčiai daro ypač didelę įtaką, bankrutuotų arba perkeltų veiklą kitur, finansavimo bazė gali sumažėti: užuot mokėjusios sumažintą papildomą mokestį, atitinkamos įmonės apskritai neprisidėtų prie finansavimo, tad kiti galutiniai vartotojai turėtų skirti dar daugiau finansinių išteklių, kad būtų galima finansuoti paramą kogeneracinėms jėgainėms, o papildomo mokesčio priimtinumas ir pati parama kogeneracinėms jėgainėms dar labiau sumažėtų.

(126) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad, nors papildomu kogeneracinių jėgainių mokesčiu nesiekta sukurti paskatos mažinti energijos suvartojimą ir tenorėta finansuoti energijos vartojimo efektyvumo priemones, reikėtų vengti tarifus mažinti tiek, kad įmonėms atsirastų paskata mažiau taupyti energiją, nes tai trukdytų įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis siekiamus tikslus.

(127) Dėl rizikos, kad paskatos energiją vartoti efektyviai gali sumažėti, Vokietijos valdžios institucijos nurodė, kad tarifų sumažinimu paskatos daug energijos vartojančioms įmonėms energiją vartoti efektyviai nepanaikinamos, nes papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis sudaro tik nedidelę elektros energijos sąnaudų dalį. Pati elektros kaina – turint galvoje tai, kad elektros energijos sąnaudos sudaro didelę bendrų gamybos sąnaudų dalį – yra paskata didinti energijos vartojimo efektyvumą (žr. 62 konstatuojamąją dalį ir tai, kas išdėstyta pirmiau). „BV Glas“ irgi nurodė, kad daug elektros energijos vartojančios įmonės yra visą laiką skatinamos didinti energijos vartojimo efektyvumą, nes energijos kainos sudaro didelę bendrų gamybos sąnaudų dalį (dažnai 20–50 %).

(128) Komisija sutinka, kad daug elektros energijos vartojančioms ir tarptautinėje prekyboje dalyvaujančioms įmonėms pati elektros energijos kaina gali būti paskata didinti energijos vartojimo efektyvumą, nes daug energijos vartojančiose įmonėse energijos sąnaudos sudaro didelę gamybos sąnaudų dalį. Ši paskata bus dar svarbesnė įmonėms, kurios vykdo tam tikro lygmens tarptautinę prekybą, nes konkurencinis spaudimas verčia įmones veikti efektyviai. Kadangi ir šios įmonės turės mokėti bent 15 % papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, šis minimalus indėlis taip pat faktiškai sustiprins paskatą daug elektros energijos vartojančioms ir tarptautinę konkurenciją patiriančioms įmonėms investuoti į energijos vartojimo efektyvumo priemones. Tačiau duomenų, kad tarifų sumažinimas nepanaikintų paskatų įmonėms, kurios nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, nepateikta. Vokietijos valdžios institucijos nuo 2017 m. sausio 1 d. vis dėlto apribojo tarifų mažinimą daug elektros energijos vartojančioms ir tam tikrą tarptautinę konkurenciją patiriančioms įmonėms ir 2016 m. didelę dalį pagalbos gavėjų buvo galima laikyti daug energijos vartojančiomis įmonėmis. Jos taip pat nustatė, kad tarifai mažinami, jeigu dalyvaujama energijos arba aplinkos apsaugos vadybos sistemoje. Galiausiai, kaip bus nuodugniau išnagrinėta toliau, Vokietijos valdžios institucijos kaip nuosavą indėlį paliko galioti 15 % papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio. Todėl Komisija daro išvadą, kad iš dalies pakeistomis nuostatomis dėl tarifų sumažinimo paskatos daug elektros energijos vartojančioms įmonėms didinti energijos vartojimo efektyvumą nebus panaikintos. Dėl 2011–2018 m. laikotarpio ir dėl vartotojų, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, Vokietijos valdžios institucijos pateikė koregavimo planą, kuriuo vartotojams, kurie nėra daug energijos vartojančios įmonės, bus padidintos paskatos didinti energijos vartojimo efektyvumą.

(129) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad sumažinti papildomi kogeneracinių jėgainių mokesčiai padeda siekti bendros svarbos tikslo.

([35]) 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

6.3.2. *Valstybės intervencijos poreikis, pagalbos tinkamumas ir skatinamasis poveikis*

(130) Sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1.2, 3.3.2.2, 3.3.4.2 ir 3.3.5.2 skirsniuose Komisija padarė išvadą, kad vien rinkos priemonėmis nepavyks paskatinti naudotis didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiais, energiją efektyviai vartojančiais centralizuoto šildymo ir (arba) vėsinimo tinklais ir šilumos ir (arba) vėsumos kaupimo įrenginiais, ir kad norint paskatinti investicijas į tuos įrenginius ir tinklus ir (arba) paskatinti jų veiklą, yra reikalingos pagalbos priemonės (bei jų finansavimas).

(131) Visos sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1–3.3.5 skirsniuose nagrinėtos pagalbos priemonės skirtos energijos vartojimo efektyvumui energetikos sektoriuje didinti ir anglies pėdsakui elektros energijos gamybos ir vartojimo sektoriuje mažinti. Jos skirtos kovoti su klimato kaita.

(132) Kadangi papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis nėra vienintelė įmanoma finansavimo priemonė, pagalbos priemones, skirtas didelio naudingumo elektros energijos gamybai kogeneracijos būdu, energiją efektyviai vartojantiems centralizuoto šildymo tinklams ir šilumos kaupimo įrenginiams, tinka finansuoti iš papildomo mokesčio už galutinių vartotojų, prijungtų prie tinklo suvartojamą ir iš tinklo tiekiamą elektros energiją, nes remiamos priemonės ir iš tinklo tiekiama elektros energija yra glaudžiai susijusios. Be to, toks papildomas mokestis yra palyginti stabilus finansavimo šaltinis, juo nemažinama biudžeto drausmė. Dėl šių priežasčių tokia finansavimo sistema yra dažnai naudojama paramai, skiriamai atsinaujinančiųjų išteklių energijai gaminti, finansuoti. Kaip pažymėta 125 konstatuojamojoje dalyje, energijos vartojimo efektyvumo priemonių finansavimo poreikiai gali labai išaugti, tad valstybių narių poreikis gebėti finansuoti priemones iš elektros energijos vartojimo mokesčių gali ženkliai padidėti.

(133) Todėl Komisija mano, kad sumažintą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį būtų galima laikyti reikalingu sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1–3.3.5 skirsniuose nagrinėjamomis priemonėmis siekiamiems energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos tikslams įgyvendinti, jeigu nesumažinus papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio šių priemonių finansavimui ir jomis siekiamiems tikslams iškiltų grėsmė.

(134) Taip galėtų nutikti, jeigu prievolė mokėti visą papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį pernelyg dideliam skaičiui įmonių taptų pagrindu perkelti veiklą į kitą vietą arba jeigu dėl to šioms įmonėms tektų bankrutuoti. Tai, savo ruožtu, labai sumažintų papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio priimtinumą, papildomo mokesčio mokėtojų skaičių ir keltų grėsmę pačioms pagalbos priemonėms.

(135) Sprendime pradėti procedūrą (274 konstatuojamojoje dalyje) Komisija pažymėjo, kad AEPG 185, 186 ir 187 dalyse suformuluotais kriterijais būtų galima vadovautis nustatant, kuriuose sektoriuose gali kilti veiklos perkėlimo į kitą vietą arba bankroto rizika, jeigu papildomi energijos mokesčiai, iš kurių finansuojama parama kogeneracijai, būtų pernelyg dideli. Tai atrodo tinkama, juolab, kad, viena vertus, iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio finansuojamomis priemonėmis siekiama to paties aplinkos apsaugos tikslo, kaip priemonėmis, kurios finansuojamos iš papildomų atsinaujinančiųjų išteklių mokesčių, patenkančių į AEPG 3.7.2 skirsnio taikymo sritį (kova su klimato kaita mažinant išmetamą dėl elektros energijos gamybos susidariusį CO_2 kiekį) ir turint galvoje tai, kad, kita vertus, papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis Vokietijoje mokamas prie papildomų atsinaujinančiųjų išteklių mokesčių (Vokietijoje – papildomo EEG mokesčio) ir jo struktūra panaši. Kadangi papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis mokamas proporcingai iš tinklo panaudotai elektros energijai, jis pirmiausiai turės įtakos įmonėms, kurių elektros energijos sąnaudos sudaro nemažą bendrosios pridėtinės vertės dalį ir kurioms dėl tarptautinės prekybos savo veiklos sektoriuje intensyvumo nėra paprasta sąnaudas perkelti galutiniams vartotojams nepraradus svarbios rinkos dalies. Tai – įmonės, kurioms nustatyti skirti AEPG 185, 186 ir 187 dalyse išdėstyti kriterijai.

(136) Per pirminį tyrimą Vokietijos valdžios institucijos paaiškino, kad papildomus kogeneracinių jėgainių mokesčius reikėjo sumažinti, siekiant užtikrinti atitinkamų įmonių (energijos vartotojų) konkurencingumą ir, galiausiai, tai buvo reikalinga siekiant užtikrinti paramos priemonių finansavimo šaltinį. Tačiau Vokietijos valdžios institucijos nepateikė pakankamai informacijos, kad įrodytų, jog siekiant užtikrinti KWKG 2016, apie kurį pranešta, išdėstytų pagalbos priemonių finansavimą, papildomus kogeneracinių jėgainių mokesčius reikėjo mažinti visų tipų įmonėms arba sektoriams, priskirtiems prie C ir B kategorijų galutinių vartotojų. Jos tepateikė informaciją apie daug elektros energijos suvartojančias ir tarptautinę konkurenciją patiriančias įmones, kurioms galima mažinti papildomus atsinaujinančiųjų išteklių mokesčius, tačiau pripažino, kad ne visi B ir C kategorijų galutiniai vartotojai yra tokios įmonės.

(137) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo sutinkanti, kad visas papildomas EEG mokestis gali labai paveikti kai kuriuos daug elektros energijos vartojančius sektorius, kuriuose vyksta intensyvi tarptautinė prekyba, ir kad ši grėsmė jų konkurencingumui ir gyvybingumui būtų pakankamai didelė, kad kiltų pavojus paramai,

skiriamai atsinaujinančiųjų išteklių energetikai ([36]). Laikantis prielaidos, kad pagalbos gavėjai būtų įmonės, galinčios gauti paramą pagal EEG, visas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis daugeliui šių įmonių sudarytų 1–9 % BPV. Tai iš tiesų būtų nemaža našta, juolab, kad ji prisidėtų prie esamos dėl papildomo EEG mokesčio susidariusios naštos – iš to papildomo mokesčio finansuojamos priemonės, kuriomis siekiama to paties aplinkos apsaugos tikslo, kaip priemonėmis, finansuojamomis iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio.

(138) Per oficialią tyrimo procedūrą Vokietijos valdžios institucijos nepateikė jokios papildomos informacijos, kuria remdamasi Komisija galėtų patikrinti, kokią pagalbos gavėjų dalį iš tikrųjų sudarytų įmonės, kurioms galima taikyti sumažintus papildomus EEG mokesčius arba sumažintus mokesčius pagal AEPG 3.7.2 skirsnį. Vokietijos valdžios institucijos taip pat nepateikė informacijos, iš kurios būtų matyti, jog mokesčius reikia sumažinti ir toms įmonėms, kurios nėra nei daug elektros energijos vartojančios įmonės, nei patiria tarptautinės konkurencijos. Taip pat, nors „BV Glas“ teigia, jog visais atvejais tarifų sumažinimas reikalingas, Vokietijos valdžios institucijos nepateikė informacijos, iš kurios būtų matyti, kad tarifus reikėtų sumažinti ir vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės. Iš tiesų, „BV Glas“ pateikė informaciją tik apie daug elektros energijos vartojančias įmones. Tačiau nuo 2017 m. sausio 1 d. sumažinti tarifai bus taikomi tik daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurioms gali būti taikomi sumažinti papildomo atsinaujinančiųjų išteklių mokesčio tarifai (t. y. daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurioms kyla veiklos perkėlimo arba bankroto rizika). B ir C kategorijų galutiniams vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, sumažintų tarifų taikyti nebebus galima. Vokietijos valdžios institucijos pateikė vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, skirtą koregavimo planą. Pagal jį sumažinti tarifai iki 2019 m. bus laipsniškai apskritai panaikinti, o sumažinti tarifai, nuo 2011 m. taikyti vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, pakoreguoti remiantis Komisijai pateiktu koregavimo planu (taip pat žr. 6.4 skirsnį dėl koregavimo plano).

(139) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, ypač į Vokietijos valdžios institucijų pateiktus pakeitimus ir koregavimo planą, kuriais užtikrinama, kad sumažinti tarifai būtų taikomi tik tarptautinėje prekyboje dalyvaujančioms daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, Komisija daro išvadą, kad tarifų sumažinimas tinkamas ir reikalingas siekiant užtikrinti paramos kogeneracijai finansavimo tvarumą ir daro skatinamąjį poveikį.

6.3.3. *Proporcingumas*

(140) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad mažinant tarifus visiškai atleisti nuo mokesčio arba tarifus sumažinti labai ženkliai negalima, nes kiltų grėsmė paramos priemonės tikslui, kadangi dėl to kitiems galutiniams vartotojams būtų užkrauta pernelyg sunki našta (sprendimo pradėti procedūrą 269 konstatuojamoji dalis). Be to, tarifus sumažinus pernelyg daug, būtų iškraipoma konkurencija. Būtent dėl to pagal AEPG, kalbant apie paramą atsinaujinančiųjų išteklių energetikai, įmonės, kurioms galima taikyti sumažintus tarifus, turėtų mokėti minimalų įnašą, iš esmės 15 % įprasto mokesčio (žr. AEPG 188 dalį), palikus galimybę tarifus sumažinti papildomai, jeigu mokestis sudaro daugiau negu tam tikrą įmonės BPV dalį (AEPG 189 dalis).

(141) Sprendime pradėti procedūrą (282 konstatuojamoji dalis) Komisija nurodė, kad, vertindama tarifų sumažinimo proporcingumą, ji remsis AEPG 188 ir 189 dalimis. Toks sprendimas atrodo tinkamas, pirmiausia dėl to, kad viena vertus, iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio finansuojamomis priemonėmis siekiama to paties aplinkos apsaugos tikslo, kaip priemonėmis, kurios finansuojamos iš papildomų atsinaujinančiųjų išteklių mokesčių, patenkančių į AEPG 3.7.2 skirsnio taikymo sritį (kova su klimato kaita mažinant išmetamą dėl elektros energijos gamybos susidariusį CO_2 kiekį) ir turint galvoje tai, kad, kita vertus, sumažintais tarifais siekiama užtikrinti paramos priemonių finansavimo tvarumą – įmonėms, kurioms papildomi energijos mokesčiai daro ypač daug įtakos, mokesčio našta sumažinama, bet iš jų vis tiek reikalaujama sumokėti pakankamą nuosavą įnašą.

(142) Sprendime pradėti procedūrą (283 konstatuojamoji dalis) Komisija pažymėjo, kad Vokietijos valdžios institucijos per pirminį tyrimą neįrodė, kad 0,04 ir 0,03 EUR ct/kWh viršutinė riba yra būtinas minimumas. Vokietijos valdžios institucijos neįrodė, kad mažiau sumažinti tarifai nebūtų priimtini. Vokietijos valdžios institucijos primygtinai nurodė sumavimo su papildomu EEG mokesčiu poveikį, tačiau nepateikė konkrečios informacijos apie pagalbos gavėjus, kuriems taikomi sumažinti tarifai, kad būtų galima palyginti sumažinto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio ir BPV santykį ir šiek tiek didesnių papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių (pavyzdžiui, 15 %) ir BPV santykį arba sumažinto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, susumuoto su sumažintu papildomu EEG mokesčiu, ir BPV santykį.

([36]) Žr. 2014 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimą dėl valstybės pagalbos SA.38632 (2014/N). Vokietija. EEG 2014 (OL C 325, 2015 10 2, p. 4).

(143) Per oficialų tyrimą Vokietijos valdžios institucijos nepateikė jokios papildomos informacijos. „BV Glas“ nurodė, kad tarifai sumažinti iki būtino minimumo, bet nepaaiškino, kodėl tarifai būtų sumažinti iki minimumo.

(144) Vis dėlto Vokietija pakeitė KWKG 2016, todėl nuo 2017 m. sausio 1 d. sumažinti tarifai bus taikomi tik daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurioms gali būti taikomas sumažintas papildomas atsinaujinančiųjų išteklių mokestis, o sumažintas papildomas mokestis sudarys ne mažiau kaip 15 % papildomo mokesčio (žr. 21 konstatuojamąją dalį). Vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, sumažintų tarifų taikyti nebebus galima. Vokietijos valdžios institucijos taip pat pateikė ankstesnių B ir C kategorijų galutiniams vartotojams skirtą koregavimo planą, pagal kurį B ir C kategorijų galutiniams vartotojams, kurių negalima priskirti prie daug elektros energijos vartojančių įmonių, sumažinti tarifai iki 2019 m. bus laipsniškai apskritai panaikinti, o vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, nuo 2011 m. taikyti sumažinti tarifai – pakoreguoti. Vokietijos valdžios institucijos taip pat pateikė ankstesnių B ir C kategorijų galutiniams vartotojams, kuriuos nuo 2011 m. galima priskirti prie daug elektros energijos vartojančių įmonių, skirtą koregavimo planą.

(145) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, ypač nuo 2017 m. sausio 1 d. nustatytus tarifų sumažinimo pakeitimus ir Vokietijos valdžios institucijų pateiktą koregavimo planą, Komisija daro išvadą, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimas yra proporcingas siekiamam tikslui.

6.3.4. *Konkurencijos iškraipymas*

(146) Sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, jog pirminio tyrimo etapu gavo nepakankamai duomenų, kad galėtų įvertinti bendrą galimo konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai poveikį. Be to, kadangi dar neįrodyta, jog pagalbos priemonė yra reikalinga, tinkama, proporcinga ir ja daromas skatinamasis poveikis, Komisijai kilo abejonių, ar pagalbos priemone užtikrinama, kad konkurencijos iškraipymas, atsirandantis tam tikras įmones atleidus nuo dalies įprastų veiklos sąnaudų, būtų ribotas, o bendras priemonės poveikis – teigiamas.

(147) Vokietijos valdžios institucijos savo pastabose dėl sprendimo pradėti procedūrą (287 konstatuojamoji dalis) pabrėžė, kad iškraipymas nedidelis, nes iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio finansuojamų priemonių poveikis yra teigiamas, o priėmus 2016 m. gruodžio 22 d. pakeitimus, sumažinti tarifai bus apriboti iki būtino minimumo siekiant užtikrinti papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tvarumą.

(148) Dėl teigiamo poveikio sprendime pradėti procedūrą Komisija pažymėjo, kad iš papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio finansuojamomis priemonėmis siekiama svariai sumažinti išmetamą CO_2 kiekį ir kad jos svarbios siekiant kogeneraciją labiau integruoti į elektros energijos rinką. Šis teigiamas poveikis apibendrintas 9 ir 10 konstatuojamosiose dalyse.

(149) Komisija taip pat pažymi, kad Direktyvoje 2012/27/ES yra nustatytas 20 % pagrindinis energijos vartojimo efektyvumo tikslas ir valstybės narės įpareigotos vertinti savo galimybes įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones, prie kurių priskiriami kogeneracijos įrenginiai, centralizuoto šildymo ir kaupimo įrenginiai, bei išnaudoti nustatytas galimybes. Be to, tikslas iki 2030 m. 27 % pagerinti energijos vartojimo efektyvumą, kurį Europos Vadovų Taryba patvirtino 2014 m. spalio 23 d. ([37]), išliks paskata Sąjungai ir jos valstybėms narėms toliau mažinti išmetamą CO_2 kiekį ir taupyti energiją. Dėl to atsiranda poreikiai finansuoti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir šie poreikiai ateityje gali padidėti, nes 20 % tikslas dar nepasiektas, o vėliau, kad būtų pasiektas 2030 m. tikslas, rezultatus reikės gerinti dar labiau. Todėl kogeneracijos įrenginių ir centralizuoto šildymo bei kaupimo įrenginių finansavimo išteklių ir jų tvarumo užtikrinimas yra svarbus veiksnys siekiant atverti galimybes energiją energijos gamybos sektoriuje naudoti efektyviau ir dar labiau sumažinti išmetamą CO_2 kiekį. Sprendime pradėti procedūrą Komisija iš tiesų nustatė, kad šioje srityje rinka vis dar nepakankama ir kad siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą, paramos priemonės vis dar reikalingos.

(150) Komisija taip pat pažymi, kad 2016 m. gruodžio 22 d. pakeitimais Vokietija apriboja įmonių, kurioms pagal *BesAR* galima taikyti sumažintus tarifus, t. y. įmonių ir sektorių, kurie mokėdami visą papildomą mokestį, patirtų didžiausią veiklos perkėlimo ir bankroto riziką, tad keltų didžiausią grėsmę papildomo mokesčio tvarumui, galimybes naudotis sumažintais tarifais. Iš pagalbos gavėjų taip pat reikalaujama įnešti savo dalį į energijos vartojimo efektyvumo priemonių finansavimą, o tarifų sumažinimas nepanaikina paskatos pagalbos gavėjams energiją toliau vartoti efektyviai.

([37]) 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos išvados.

(151) Galiausiai Komisija pažymi, kad sumažinti tarifai taikomi visoms tame pačiame sektoriuje veikiančioms įmonėms, kai jų padėtis pagal elektros naudojimo intensyvumą yra tokia pati.

(152) Tuo remdamasi Komisija daro išvadą, kad bendras pagalbos priemonės poveikis yra teigiamas ir nusveria galimą konkurencijos iškraipymą.

6.4. **Koregavimo planas**

(153) Sumažinti papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifai nustatyti 2002 m. pagal KWKG 2002. Vokietijos valdžios institucijos šiuo atžvilgiu paminėjo, jog 2002 m. Komisija nustatė, kad pagal tuo metu taikytą KWKG 2000 valstybės pagalba nebuvo teikiama, ir Vokietijai nenurodė, kad apie KWKG 2002 reikėtų pranešti ([38]). Jos pažymėjo, jog tai, kad Komisija neprieštaravo KWKG 2002 ir paskelbė, jog pagal KWKG 2000 pagalba neteikiama, yra teisėta priežastis laikyti, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimas nėra pagalba, bent jau iki 2014 m., kai Komisija priėmė 2014 m. AEPG ir aiškiai nurodė, kad iš papildomų mokesčių finansuojamos atsinaujinančiųjų išteklių arba kogeneracinių jėgainių rėmimo schemos bus laikomos pagalba. „BV Glas“ irgi teigia, kad 2002 m. gegužės 22 d. Komisijos sprendimu dėl valstybės pagalbos NN 68/2000. „Vokietija. 2000 m. gegužės 12 d. Elektros energijos gamybos kogeneracijos būdu apsaugos įstatymas (toliau – 2002 m. Komisijos sprendimas) sukurti teisėti lūkesčiai, kad KWKG 2002, o vėliau KWKG 2016 nebus laikomi pagalba.

(154) Vis dėlto Vokietija pateikė Komisijai koregavimo planą, kuris pradedamas taikyti nuo 2011 m. ir pagal kurį, remiantis 2016 m. gruodžio 22 d. nustatytais ir į KWKG 2016 su pakeitimais įtrauktais tinkamumo ir proporcingumo kriterijais, laipsniškai koreguojami B ir C kategorijų galutiniams vartotojams taikomi tarifai (t. y. tarifai sumažinami tik daug elektros energijos vartojančioms įmonėms, kurios atitinka 20 konstatuojamojoje dalyje išdėstytas sąlygas, tarifai sumažinami ne daugiau kaip 85 % papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio arba iki 4 ar 0,5 % BPV, priklausomai nuo elektros energijos vartojimo įmonėje intensyvumo).

(155) Pagal jį visų ankstesnių B ir C kategorijų galutinių vartotojų, kuriuos galima laikyti daug elektros energijos vartojančiomis įmonėmis, mokami papildomi kogeneracinių jėgainių mokesčiai iki 2018 m. suderinami iki priimtino lygio. Nors Komisija vertina šį koregavimo planą vien pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą, iš palyginimo su vertinimo kriterijais, išdėstytais AEPG ir nuo 2014 m. liepos 1 d. taikomais papildomo AEI mokesčių mažinimui, matyti, kad pateiktame plane numatytas laipsniškas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio koregavimas leistų daryti išvadą, kad anksčiau mokėti papildomi kogeneracinių jėgainių mokesčiai yra suderinami su vidaus rinka.

(156) Plane iš tiesų numatyta papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį B ir C kategorijų galutiniams vartotojams nuo 2011 m. laipsniškai didinti taip, kad 2019 m. šie galutiniai vartotojai mokėtų visą (100 %) papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį. Šis būdas griežtesnis už AEPG nuostatas dėl pereinamojo laikotarpio, taikomas AEI finansavimo mažinimui. Plane numatyta, kad daug elektros energijos vartojančioms įmonėms pakoreguotas mokestis sudarys 15 % jau 2018 m., tai yra, anksčiau negu Komisija reikalauja pakoreguoti sumažintą AEI finansavimą (žr. AEPG 193 punktą). Tad Komisija daro išvadą, kad įgyvendinus pateiktą koregavimo planą, anksčiau taikytas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumažinimas taps suderinamu su vidaus rinka.

(157) Kadangi B ir C kategorijų galutinių vartotojų mokėtas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis 2011 ir 2012 m. sudarė daugiau negu 100 % įprasto A kategorijos galutinių vartotojų mokėto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, vartotojams, kurie nėra daug elektros energijos vartojančios įmonės, koregavimo planas taikytas tik nuo 2013 m. B kategorijos vartotojai 2013–2016 m. faktiškai sumokėjo didesnę bendrą sumą negu reikalaujama pagal koregavimo planą (21, o ne iki 12,5 %), tad praktiškai jų mokamą mokestį reikės koreguoti tik nuo 2017 m. C kategorijos vartotojų mokamą mokestį reikės koreguoti nuo 2016 m., nes 2013–2015 m. jų sumokėta bendra suma buvo didesnė negu reikalaujama pagal koregavimo planą (13, o ne iki 12,5 %).

(158) Daug elektros energijos vartojančios įmonės 2011–2016 m. iš viso mokėjo 15 % papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio. Koregavimo planas joms praktiškai bus taikomas nuo 2017 m.

([38]) 2002 m. gegužės 22 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos NN 68/2000. Vokietija. 2000 m. gegužės 12 d. Elektros gamybos kogeneracijos būdu apsauga (OL C 164, 2002 7 10, p. 5).

(159) Tad atsižvelgiant į faktines ankstesniais metais pagalbos gavėjų mokėtas papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio sumas, ankstesnių metų papildomo mokesčio pagal koregavimo planą didinti nereikės, išskyrus C kategorijos galutinių vartotojų, kurie nelaikytini daug elektros energijos vartojančiomis įmonėmis, 2016 m. mokėtą mokestį. Tačiau šis papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio padidinimas jau patvirtintas 2016 m. gruodžio 22 d. įstatyme, o šios kategorijos galutinių vartotojų mokėtinas papildomas kogeneracinių jėgainių mokestis įtrauktas į galutinę 2016 m. sąskaitą. Iš tiesų pagal KWKG 2016 su pakeitimais 36 straipsnį reikia mokėti 0,026 EUR ct/kWh papildomą mokestį, nebent 2014–2016 m. tarifų sumažinimas sudaro mažiau negu 160 000 EUR (t. y. yra 20 % mažesnis už *de minimis* ribą).

(160) Komisija taip pat daro išvadą, kad koregavimo plano taikymas nuo 2011 m. yra pagrįstas. 2010 m. birželio mėn. Europos Vadovų Taryba susitarė dėl 20 % energijos vartojimo efektyvumo tikslo, kurį reikia pasiekti iki 2020 m. 2010 ir 2011 m. ES priėmė keletą veiksmų planų ir komunikatų ([39]), kuriuose pabrėžė energijos vartojimo efektyvumo svarbą ir būtinybę šioje srityje dėti daugiau pastangų, įskaitant energijos gamybą ir schemas, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas. Tuo ir Direktyva 2012/27/ES valstybės narės paskatintos intensyviau įgyvendinti paramos priemones, dėl to papildomi mokesčiai, įskaitant papildomą kogeneracinių jėgainių mokestį, pradėti didinti.

(161) Dėl teisėtų lūkesčių, kurių kiltų pagal 2002 m. Komisijos sprendimą, Komisija pažymi, kad 2002 m. sprendimas nesusijęs su papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimu, tad neaišku, kaip dėl jo galėtų kilti teisėtų lūkesčių, jog tai nėra pagalba. Bet kuriuo atveju, laikantis prielaidos, kad pagal 2002 m. Komisijos sprendimą galėjo kilti teisėtų lūkesčių, ir remiantis suformuota jurisprudencija (*PreussenElektra* ([40])), šie teisėti lūkesčiai vėliausiai 2011 m. turėjo išnykti, nes rūpestingas ir nuovokus ekonominės veiklos vykdytojas, matydamas jurisprudencijoje ir teismų sprendimuose atsiradusius pokyčius, turėjo suprasti, jog prielaidos, kad papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio tarifų sumažinimas nėra pagalba, daryti nebegalima.

(162) Teisingumo Teismas ne kartą nurodė, kad teisę remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu turi kiekvienas asmuo, atsidūręs tokioje padėtyje, kai Bendrijos institucija konkrečiomis jam suteiktomis garantijos suteikė pagrindą puoselėti tam tikrus lūkesčius. Tačiau jeigu rūpestingas ir nuovokus ekonominės veiklos vykdytojas galėjo numatyti, kad bus priimta tam tikra jo interesus greičiausiai paveiksianti Bendrijos priemonė ir jeigu ta priemonė priimama, jis nebegali remtis šiuo principu ([41]).

(163) Iš tiesų per tą laiką 2008 m. liepos 17 d. Sprendime *Essent* ([42]) Teisingumo Teismas paaiškino Sprendimo *PreussenElektra* ([43]) taikymo ribas ir padarė išvadą, kad valstybės nustatytas ir valstybės paskirto subjekto kontroliuojamas papildomas mokestis irgi laikytinas valstybiniu ištekliumi, net jeigu pinigai nepatenka į valstybės tiesiogiai valdomą fondą arba sąskaitą. Be to, 2009 m. liepos 22 d. Komisija pradėjo oficialią tyrimo procedūrą dėl Austrijos teisės aktuose nustatytos viršutinės ribos, kurią taikant daug elektros energijos vartojančių sektorių

([39]) Žr. 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas. 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose energijos vartojimo efektyvumo tikslas patvirtintas kaip vienas iš pagrindinių Sąjungos naujos darbo vietų kūrimo ir pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų. Vykstant šiam procesui ir siekdamos šį tikslą įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu, valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija, privalo nustatyti nacionalinius tikslus ir savo nacionalinėse reformų programose nurodyti, kaip ketina juos pasiekti. Taip pat žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Energetika 2020. Konkurencingos, darnios ir saugios energetikos strategija“ (COM(2010) 639 *final*, 2010 m. lapkričio 10 d. Jame nustatyta, kad energijos vartojimo efektyvumas yra pagrindinis Sąjungos energetikos strategijos iki 2020 m. punktas, ir pabrėžiama, kad reikalinga nauja energijos vartojimo efektyvumo strategija, pagal kurią visos valstybės narės galėtų atsieti energijos vartojimo efektyvumą nuo ekonomikos augimo. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Taip pat žr. 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose pripažinta, kad nuo Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo tikslo buvo nukrypta ir kad reikia imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų panaudotas panaudotas didesnio energijos taupymo pastatuose, transporte ir produktuose bei procesuose potencialas. Taip pat žr. 2011 m. kovo 8 d. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2011 m. efektyvaus energijos vartojimo planas“. Komunikate patvirtinta, kad Sąjungai sunkiai sekasi siekti savo energijos vartojimo efektyvumo tikslo. Siekiant ištaisyti tokią padėtį, 2011 m. efektyvaus energijos vartojimo plane išdėstyta įvairi visą energijos grandinę (įskaitant šilumos ir elektros energijos gamybą) apimanti energijos vartojimo efektyvumo politika ir priemonės, ir pabrėžta, kad, jei įmanoma, turėtų būti panaudojama atliekinė šiluma ir, jei įmanoma, daugiau išnaudojama didelio naudingumo kogeneracija.

([40]) 2001 m. kovo 13 d. Sprendimas *PreussenElektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160.

([41]) 2006 m. birželio 22 d. Sprendimo *Forum 187/Komisija*, sujungtos bylos C-182/03, C-217/03, ECLI:EU:C:2005:266, 147 punktas.

([42]) 2008 m. liepos 17 d. Sprendimas *Essent Netwerk Noord ir kt.*, C-206/06 ECLI:EU:C:2008:413.

([43]) 2001 m. kovo 13 d. Sprendimas *PreussenElektra*, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160.

įmonės atleidžiamos nuo prievolės pirkti ekologišką elektros energiją, jeigu ekologiškos elektros energijos sąnaudos sudaro daugiau kaip 0,5 % atitinkamos gamybos vertės ([44]). 2011 m. kovo 8 d. Komisija patvirtino savo poziciją galutiniame sprendime nurodžiusi, kad Austrijos nustatyta ir pagal Žaliosios elektros energijos įstatymą daug energijos vartojančioms įmonėms taikoma viršutinė riba yra valstybės pagalba ([45]).

(164) Komisija taip pat pažymi, kad koregavimo planas praktiškai leidžia pakoreguoti C kategorijos galutiniams vartotojams, kurie 2016 m. nebuvo laikyti daug elektros energijos vartojančiomis įmonėmis, taikomus tarifus. 2016 m. bet kuris rūpestingas ir nuovokus ekonominės veiklos vykdytojas būtų supratęs, kad prieš pradedant tikėti, jog tarifų sumažinimas nėra pagalba, buvo protinga palaukti, kol Komisija išreikš savo poziciją, juolab, kad buvo žinoma, jog apie KWKG 2016 pranešta Komisijai ir laukiama jos patvirtinimo.

(165) Galiausiai Komisija pažymi, kad koregavimo plane vengiama pernelyg didelio ir pernelyg staigaus atskirų įmonių finansinio sutrikdymo ir kad šiuo atžvilgiu planu taip pat prisidedama prie paramos kogeneracinėms jėgainėms finansavimo tvarumo, kaip aprašyta 124 ir paskesnėse konstatuojamosiose dalyse.

(166) Dėl papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių sumažinimo, taikyto iki koregavimo plano taikymo pradžios, Komisija mano, kad, atsižvelgiant į didelio naudingumo kogeneracinių jėgainių kūrimo būklę (laikotarpiu, kol nustatytas 20 % ES energijos vartojimo efektyvumo tikslas), pagal KWKG 2002 taikytų sumažintų tarifų sumas po 2006 m. lapkričio mėn. galima laikyti neatitinkančiomis SESV 107 straipsnio 1 dalies kriterijų, tad patenkančiomis į tuo metu taikyto Reglamento (EB) Nr. 994/98 2 straipsnio taikymo sritį (*de minimis* pagalba) arba kad nuo 2008 m. gruodžio mėn. iki 2010 m. gruodžio mėn. taikyti sumažinti tarifai patenka į Bendrijos laikinosios valstybės pagalbos priemonių sistemos siekiant padidinti galimybes gauti finansavimą dabartinės finansų ir ekonomikos krizės sąlygomis ([46]) taikymo sritį.

6.5. **Išvada**

(167) Komisija daro išvadą, kad Vokietija tam tikrų kategorijų galutiniams vartotojams neteisėtai taikė sumažintus papildomus kogeneracinių jėgainių mokesčius ir taip pažeidė Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Tačiau Komisija konstatuoja, kad 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymu iš dalies pakeistas ir koregavimo planu papildytas tarifų sumažinimas pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą yra suderinamas su vidaus rinka.

7. **PIRMINĖ KETINIMO IŠPLĖSTI PARAMĄ KOGENERACINĖMS JĖGAINĖMS ANALIZĖ REMIANTIS KWKG 2016 SU PAKEITIMAIS, PADARYTAIS 2017 M. GRUODŽIO 22 D. ĮSTATYMU**

(168) Kaip aprašyta 7 konstatuojamojoje dalyje, Vokietijos valdžios institucijos pranešė apie paramos kogeneracinėms jėgainėms schemos pakeitimą, o Komisija 2016 m. spalio 24 d. jį patvirtino. Priėmus pakeitimą pakeistos sąlygos, kurias kogeneracijos įrenginiai turi atitikti, kad jų operatoriai galėtų dalyvauti 2017–2018 m. žiemą ketinamame paskelbti konkurse remtiniems kogeneracijos projektams atrinkti. Dėl šio pakeitimo elektros energiją į uždaruosius skirstomuosius tinklus tiekiančių kogeneracijos įrenginių operatoriai irgi galės dalyvauti minėtuose konkursuose (toliau – pakeitimas). Tačiau energiją savo reikmėms vartojančios kogeneracinės jėgainės vis tiek negalės gauti paramos ir pakeitimas, apie kurį pranešta, joms netaikomas. Tolesniame skirsnyje išdėstyta pirminė pakeitimo analizė pagal Reglamento (ES) 2015/1589 4 straipsnį.

7.1. **Paramos buvimas**

(169) Dėl 5 skirsnyje aprašyto pakeitimo dar vienos kategorijos kogeneracinių jėgainių operatoriai galės dalyvauti konkursuose dėl fiksuotos priemokos prie rinkos kainos už elektros energiją. Tad pakeitimu padidintas pagalbos gavėjų pagal patvirtintą pagalbos schemą ratas. Tai nepakeičia sprendimo pradėti procedūrą 123, 128–137, 139 konstatuojamosiose dalyse ir 144 konstatuojamosios dalies a punkte išdėstyto Komisijos vertinimo dėl pagalbos buvimo. Todėl pakeitimas taip pat yra pagalbos schema.

(170) Pirmiausia pažymėtina, kad pakeitimu atitinkamų kogeneracijos įrenginių operatoriams suteikiama galimybė dalyvauti elektros energiją į viešuosius tinklus tiekiantiems kogeneracijos įrenginiams skirtuose konkursuose. Konkurso tvarka atrinktiems kogeneracijos įrenginiams bus mokama priemoka prie rinkos kainos. Taip jie įgis pranašumą, palyginti su kitais elektros energijos gamintojais, kuriems už pagamintą elektros energiją sumokama

([44]) 2009 m. liepos 22 d. Komisijos sprendimas dėl valstybės pagalbos SA.26036 (24/2009). Austrija. Pagalba dideliems elektros energijos vartotojams (OL C 217, 2009 9 11, p. 12).

([45]) 2011 m. kovo 8 d. Komisijos sprendimas 2011/528/ES dėl valstybės pagalbos priemonės C 24/09 (ex N 446/08) – Valstybės pagalba daug energijos naudojančioms verslo įmonėms pagal Austrijos ekologiškos elektros energijos įstatymą (OL L 235, 2011 9 10, p. 42).

([46]) OL C 83, 2009 4 7, p. 1.

tik rinkos kaina. Kadangi konkurse gali dalyvauti tik kogeneracijos įrenginių operatoriai ir tik tam tikrų tipų kogeneracijos jėgainių operatoriai, pranašumas yra atrankusis. Parama finansuojama iš 2.2 ir 2.3 skirsniuose aprašyto papildomo kogeneracinių jėgainių mokesčio, todėl dėl 6.1.2 skirsnyje išdėstytų priežasčių laikoma, kad ji finansuojama iš valstybinių išteklių. Pranašumas taip pat greičiausiai turės įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijai. Elektros energiją į uždaruosius skirstomuosius tinklus tiekiantys kogeneracijos įrenginių operatoriai konkuruoja su elektros energiją į viešuosius tinklus tiekiančiais elektros energijos tiekėjais. Kadangi į viešuosius tinklus tiekiama elektros energija valstybės narės prekiauja tarpusavyje ir dėl jos yra konkuruojama, pakeitimas, kuriuo išplečiamos elektros energiją į uždaruosius skirstomuosius tinklus tiekiančių kogeneracijos įrenginių galimybės, greičiausiai paveiks valstybių narių tarpusavio prekybą ir konkurenciją.

7.2. **Teisėtumas**

(171) Kadangi nuostatos dėl naujos kategorijos kogeneracijos įrenginių, kurių operatoriai gali dalyvauti konkursuose, dar nepriimtos, Vokietija laikėsi savo įsipareigojimų pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį.

7.3. **Suderinamumas**

7.3.1. *Indėlis siekiant bendros svarbos tikslo*

(172) Paramos tikslas išlieka toks pat, kaip aprašyta sprendimo pradėti procedūrą 148 konstatuojamojoje dalyje: ja siekiama padidinti aplinkos apsaugą skatinant vartoti didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintą elektros energiją. Komisija šiuo atžvilgiu pažymi, kad kogeneracijos įrenginiams, kurių operatoriai įgytų teisę dalyvauti konkursuose, pagal AEPG 139 punktą būtų toliau taikomi reikalavimai dėl didelio naudingumo.

(173) Todėl Komisija daro išvadą, kad pakeitimas padeda siekti bendros svarbos tikslo taip pat, kaip pradinė schema (dėl šio aspekto žr. sprendimo pradėti procedūrą 3.3.1.1 skirsnį).

7.3.2. *Valstybės intervencijos poreikis ir skatinamasis poveikis*

(174) Kogeneracijos įrenginiai, iš kurių elektros energija tiekiama į privatų tinklą, atitinka kogeneracijos įrenginių tipą, kuris sprendime pradėti procedūrą vadinamas „Kontraktor“ (žr. sprendimo pradėti procedūrą 23 konstatuojamąją dalį). Jiems Vokietijos valdžios institucijos parengė suvienodintų energijos sąnaudų skaičiavimus ir palyginimą su rinkos kainų prognozėmis (žr. 5 lentelę).

(175) Valstybės narės turi įrodyti, kad valstybės pagalba yra reikalinga rinkos nepakankamumui ištaisyti, nes kitais būdais jo pašalinti neįmanoma (plg. AEPG 37 punktą). Kogeneracijos atveju Komisija daro prielaidą, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis šalinamas neigiamas išorės veiksnių poveikis – sukuriamos individualios paskatos siekti aplinkos apsaugos tikslų didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (plg. AEPG 35 ir 142 punktus).

(176) Pagal AEPG 49 punktą valstybė narė privalo įrodyti, kad teikiant pagalbą jos gavėjai skatinami keisti savo elgseną pagal siekiamą bendros svarbos tikslą.

(177) Vokietijos valdžios institucijų pateikti skaičiavimai (žr. 5 lentelę) rodo, kad elektros gamybos didelio naudingumo kogeneracijos būdu sąnaudos (bendros išlygintos energijos gamybos sąnaudos) yra didesnės už elektros energijos rinkos kainą ir kad be paramos tokia veikla greičiausiai nebūtų ekonomiškai gyvybinga.

(178) Kogeneracijos įrenginiai, kuriems taikomas pakeitimas, gaus paramą tik tada, jeigu bus atrinkti konkurso tvarka, tad privalo atitikti AEPG 51 punkte nustatytą formos reikalavimą (žr. AEPG 52 punktą).

(179) Todėl Komisija daro išvadą, jog Vokietijos valdžios institucijos įrodė, kad parama kogeneracijos įrenginiams, iš kurių elektros energija tiekiama į privačius tinklus, yra reikalinga ir kad pagalbos schema darys skatinamąjį poveikį.

7.3.3. *Pagalbos tinkamumas, proporcingumas ir nepagrįsto konkurencijos iškraipymo vengimas*

(180) Pagal AEPG 145 punktą valstybės pagalbą galima laikyti tinkamu energijos vartojimo efektyvumo priemonių finansavimo būdu, neatsižvelgiant į formą, kuria ji teikiama. Priemokos prie rinkos kainos yra tinkamos pagalbos priemonės didesnėms didelio naudingumo kogeneracinių jėgainių elektros energijos gamybos sąnaudoms padengti, nes tomis priemokomis padengiama sąnaudų dalis, kurios nepadengia rinkos kaina.

(181) Pagal pakeitimą, apie kurį pranešta, dar vienos kategorijos kogeneracinių jėgainių operatoriai galės dalyvauti konkurse priemokai prie rinkos kainos gauti. Priemoka prilygsta veiklos pagalbai elektros gamybai didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiuose, tad vertinant proporcingumą taikytinas AEPG 151 punktas.

(182) Vertinant proporcingumą AEPG 151 punkte minimos sąlygos, taikomos veiklos pagalbai, kai elektros energija gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kaip nustatyta AEPG 3.3.2.1 skirsnyje.

(183) Atitinkamos kogeneracinės jėgainės, kurioms taikomas pakeitimas, atitinka AEPG 151 punkto a papunktyje aprašytą kategoriją: pagaminta elektros energija bus parduota visuomenei (tačiau mažesniam vartotojų skaičiui negu elektra, tiekiama į viešąjį tinklą).

(184) Vertinant proporcingumą AEPG 151 punkte minimos sąlygos, taikomos veiklos pagalbai, kai elektros energija gaminama iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kaip nustatyta AEPG 3.3.2.1 skirsnyje.

(185) Pagal AEPG 124 punktą pagalba turi būti teikiama kaip priemoka prie rinkos kainos, kuria gamintojai tiesiogiai parduoda savo pagamintą elektros energiją rinkoje. Be to, pagalbos gavėjai privalo laikytis standartinių balansavimo įsipareigojimų, nebent likvidžių einamosios paros balansavimo rinkų nėra. Schema taip pat turi užtikrinti, kad gamintojai nebūtų skatinami gaminti elektros energijos, kai rinkos kainos yra neigiamos.

(186) Pagalbos schema atitinka AEPG 124 punkto a papunkčio nuostatas, nes atrinktoms įmonėms mokama pagalba bus mokama kaip priemoka prie rinkos kainos, o kogeneracijos įrenginio operatorius turi parduoti elektros energiją rinkoje (žr. 79 konstatuojamąją dalį). Operatoriui taip pat tenka įprasta atsakomybė už balansavimą (žr. 79 konstatuojamąją dalį). Galiausiai pažymėtina, kad schema nesukuriamos jokios paskatos gaminti elektros energiją, kai kainos yra neigiamos. Pagalba iš tiesų mokama kaip fiksuota priemoka ir tam tikrą skaičių visos apkrovos valandų. Dėl to didėja paskatos parduoti elektros energiją, kai paklausa didesnė, nes taip padidinamos pajamos, ir – priešingai – mažėja paskatos gaminti elektros energiją, kai kainos yra neigiamos. Be to, kai kainos neigiamos, Vokietija stabdo paramos teikimą (žr. 79 konstatuojamąją dalį).

(187) AEPG 126 punkte reikalaujama, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. pagalba būtų teikiama konkurso būdu.

(188) Pakeitimas atitinka šį reikalavimą, nes pagal jį įtraukiami dar vienos kategorijos kogeneracinių jėgainių operatoriai, galėsiantys dalyvauti konkursuose, kurie bus organizuojami 2017–2018 m. žiemą. Dėl strateginio kainų siūlymo Komisija pažymi, kad Vokietijos valdžios institucijos atliko elektros energiją į privačius tinklus tiekiančių kogeneracijos įrenginių ekonominį tyrimą, iš kurio paaiškėjo, kad konkurencinis pranašumas daug mažesnis, negu manyta iš pradžių (jei jis apskritai yra), tad strateginio kainų siūlymo rizika pakankamai maža ir šios rūšies kogeneracijos įrenginių operatoriams galima leisti dalyvauti tame pačiame konkurse. Be to, Vokietijos valdžios institucijos pažymėjo, kad šį aspektą įtrauks į konkurso pasiūlymų vertinimą, ir taip pat nurodė, kad, jei pastebėtų strateginio kainų siūlymo požymių, šį klausimą spręstų tikslindama konkurso struktūrą ir apie tinkamumo sąlygų ir konkurso struktūrą praneštų Komisijai.

7.3.4. *Skaidrumas*

(189) Pakeitimu nekeičiamas Vokietijos valdžios institucijų prisiimtas įsipareigojimas įgyvendinti visas AEPG 3.2.7 skirsnyje išdėstytas sąlygas. Priemonė atitinka skaidrumo nuostatą.

7.3.5. *Išvada*

(190) Vadovaudamasi 7.3.1–7.3.4 skirsniuose išdėstytais motyvais, Komisija daro išvadą, kad parama naujiems didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiams, naudojamiems uždaruosiuose skirstomuosiuose tinkluose, atitinka AEPG, pirmiausia jo 3.4 skirsnį, todėl pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą yra suderinama su vidaus rinka,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Papildomų kogeneracinių jėgainių mokesčių sumažinimas, kurį Vokietija įgyvendino pagal KWKG 2016, pažeisdama SESV 108 straipsnio 3 dalį, priėmus 2016 m. gruodžio 22 d. pakeitimus, pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą tapo suderinamas su vidaus rinka.

2 straipsnis

Individuali pagalba, suteikta pagal 1 straipsnyje nurodytas pagalbos schemas, pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį nėra valstybės pagalba, jeigu tuo metu, kai buvo suteikta, atitiko reglamento, priimto pagal pagalbos suteikimo metu galiojusio Reglamento (EB) Nr. 994/98 2 straipsnį, sąlygas.

3 straipsnis

Komisija sutinka su 2011–2019 m. koregavimo planu, apie kurį pranešė Vokietija. Vokietija informuoja Komisiją apie koregavimo plano įgyvendinimą.

4 straipsnis

Komisija neprieštarauja tam, kad Sprendimu C(2016)6714 patvirtinta pagalbos schema būtų išplėsta ir taikoma naujiems uždaruosiuose skirstomuosiuose tinkluose naudojamiems didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiams, kaip Vokietija ketina daryti pagal 2016 m. gruodžio 22 d. įstatymo KWKG 2016 su pakeitimais 33a straipsnio 2 dalies b punkto bb papunktį, remdamasi tuo, kad pagalbos schemos išplėtimas pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą yra suderinamas su vidaus rinka.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje 2017 m. gegužės 23 d.

Komisijos vardu

Margrethe VESTAGER

Komisijos narė